

VIEŅYBĒ

LXIX M. 5 N. 412 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. VASARIO (FEBRUARY) 4 d. 1955 M. KAINA 10c.

DABAR

Ką jie planuoja?
Koncertui praėjus
iš Amsterdam, N. Y.
Nukentėję lietuviai

JUOZAS TYSLIAVA

Kiekvieną kartą, kai vadinama Sovietų Sąjungos Aukščiausioji Taryba susirenka Maskvoje, Kremliaus valdovai paleidžia ir darbą naują savo propagandos mašiną.

Manoma, kad šiuo metu, kai vakariečių akys yra nukreiptos į Formozą, Sovietai mėgins suduoti mirtiną smūgį Vakarų Vokietijos ginklavimuisi.

Faktas, kad Sovietų "parlamentas" šaukiamas staiga — nelaukiamai ir netikėtai — daug ką pasako.

Kita vertus, Sovietai moka svetimomis rankomis žarstyti savo žarijas.

Nesistebėsime, kai paaiškės, kad Formozos konflikto apybraiža buvo daryta ne Pekine, bet Maskvoje.

Praeitą sekmadienį įvykęs Vienybės koncertas, kaip ir visi kiti šio laikraščio koncertai praeityje, buvo sėkmingas.

Faktinai, šiuo atžvilgiu Vienybės neturi konkurentų.

Tai rodo, kad tas kelias, kuriuo Vienybė eina jau keletas dešimtmečių, yra teisingas.

Kalbant apie dešimtmečius...

Atmetantį metų pradžioje Vienybės minės reikšminga suklebė.

1955 m. vasario 10 d. Plymouth, Pa. pasirodė pirmasis Vienybės Lietuvos lietuvių numeris...

Savaimė suprantama, kad 70 metų sukakties progą turės būti išleistas ir specialus Vienybės numeris, ir surengtos milžiniškos iškilmės.

Amsterdamo (N. Y.) lietuviai, kurie savo vieningumu, patriotingumu ir aukomis Lietuvai ne kartą yra pralenkę didesnes mūsų kolonijas Amerikoje, atrodo, taip pat yra paaugę vienos bendros tam miestui kvičės.

Mat, Bigelow-Sanford Carpet Co., kurios dirbtuvėse dirba daugelis to miesto lietuvių, ruošiasi keltis į Connecticut valstybę.

Tuo tarpu tas ramus 32,000 Mohawk slėnio miestelis yra garsus savo kilimų pramonė.

Nereikia nė sakyti, kaip svarbu, kad ši pramonė neišsikraustytų.

Neveltui ir gubernatorius Harrimanas yra tuo susirūpinęs.

Senosios kartos lietuviai pasakoja, kaip jiems tekdavę grumtis su valkatomis Amerikoje.

"... Dirbdavome New Yorke, o gyvendavome Brooklynė. Uždirbdamas keturis dolerius savaitėje, kasdien nevažinėsi. Iš darbo eidavome pėsti. Grįžtant Williamsburgo tiltu, mus užpildinėdavo valkatos, dažniausiai ariai. Kai kuriems mūsų tekdavo ir skaudžiai nukentėti. Nutarėm gintis. Bet eidavome paskui vienas kitą, kad, prireikus, galėtume spėti užpultąjį apginti. Kartą vienas tokių mušeikų pateko mums į nagus. Apmušėme ir nuleidome nuo tilto... Padėjo. Nuo to laiko niekas mūsų daugiau neužpildinėdavo".

Zmogus, kuris šiuos žodžius man kalbėjo, dar pridūrė:

AR KARIAUS DĖL FORMOZOS?

Jei karo nebus, taikos taip pat nebus. — Neįsivaizduojama, kaip Mao atsisakytų Formozos. — Einama prie "dviejų sistemų". — Japonai irgi tiesia rankas į Formozą.

VYT. ARŪNAS

Vienybės korespondentas Europoje

Paskutinėmis dienomis Formozą tapo pasaulio dėmesio centru. Ji prilyginama Dancigui ir Sude-tams, kurie buvo antrojo pasaulinio karo gaisro kibirkštims.

Pasirašius paliaubas Korėjoje ir Indokinijoje, Formozos vandenys liko vienintelė vieta pasaulyje, kur šiandien atvirai kovoja dvi reguliarios armijos: kinų nacionalistai prieš kinų komunistus.

Tačiau rizika, kad ten tos kautynės galės išsiplėsti yra nedidelė. Pasaulio įvykių stebėtojai tvirtina, kad Mao Tse Tungas, nežūrint pyktio ir pakelto balso, noris išvengti karo, kuris be abejo pavirstų pasauliniu. Amerika taip pat trokšta ramybės Azijoje ir jieško "modus vivendi".

Prezidento Eisenhowerio prašymas Kongresui buvo skirtas Pekino vyriausybei įspėti, kad Amerikos laivynas šį kartą tikrai priešinsis komunistų bandymui užimti Formozą.

Bet jei manoma, kad karas ten neišsiplės, tai taip pat būtų klaidinga manyti, kad taika įsiviešpataus.

Komunistinės Kinijos vyriausybė Formozą laiko nesekuriamu Kinijos dalimi, nes "dieji" buvo nutarę, kad Formozą, ilgus metus buvusi japonų valdžioje, turi būti grąžinta Kinijai. Kaip gi dabar revoliucinė rezimas atsisakys tokio tautinio paveldėjimo? Taip pat negalima įsivaizduoti, kaip Mao Tse Tungas sutiks, kad Formozą pasiliktų jo režimo priešininkas Čiang Kai Sekas.

Formozos klausimas lieka įrašytas į komunistinės Kinijos ekspansijos programą. Reizimas, koks yra Mao Tse Tungo, laikosi tų pačių taisyklių, kaip ir Lenino. Jis negali pakęsti kitos tautinės vyriausybės. Pirmasis rusų bolshevikų uždavinys buvo pašalinti kontrevoliucijos galimybes, būtent likviduoti Kolčaką, Denikiną ir Wrangeli. Šiandien Pekinas seka Maskvą ir, anot Mao Tse Tungo, Čiang Kai Sekas turi dingti, o Formozą, kaip paprastai provincija, turinti būti prijungta prie Kinijos...

Neužmirškime, kad rusai buvo priversti kinams grąžinti Port Arthurą, todėl jei dabar tikimasi taikingai išsaugoti Formozą, labai apsirinkama.

Dabartinis įtempimas komunistams yra naudingas. Jis leidžia kinų tautą kurstyti prieš

Tik gavę j kailį, ariai išmoko atskirti lietuvių nuo lenko..."

Tai buvo prieš keletą dešimt metų.

O kaip dabar?

Štai Philadelphiajos laikraščiai rašo, kad ten, ypač šiaurinėje to miesto dalyje, valkatos nuolat, beveik kiekvieną savaitę, užpildinėja mūsų naujakurius.

Petras Kuraitis, Jurgis Andrijauskas, Povilas Rūkas, Viktoras Šnapštys, Jurgis Markūnas ir jų žmonos bei vaikai taip buvę įbauginę, kad kurį laiką net neprisėjo policijai skųstis.

"It is just hard to believe that such things can happen here", pareiškė Philadelphiajos laikraščio atstovas Andrijauskienė, kurios tėvas Petras Kuraitis dėl to buvo nuvežtas į ligoninę.

Tse Tungas reikalingas mažiausia dešimt metų taikos, kad galėtų Kiniją paversti ne priklausomą pramonės kraštą ir jis greičiausiai atsisakys Formozos, ypač kad tai jam duos progos įeiti į Jungtines Tautas ir atsisėsti tarp didžiųjų toje kėdėje, kurią iki šiol turėjo užėmęs Čiang Kai Sekas.

Bet nuo Formozos nenusi-grėžia ir Japonai, kurie ją valdė 60 metų ir kuriems ji buvo pati gražiausia kolonija. Jie tikisi, kad vieną dieną kinų nacionalistai susilpnės ir referendumo keliu Formozą grįš prie Japonijos. Tikrumoje Formozą mažai tēra kiniska

Jei Korėja buvo vadinama "ramiu ryto kraštu", Formozą — "gražioji sala", kurioje yra aukso, anglies, žibalo ir kitokių turtų. Pirmieji europiečiai, kurie 1520 metais ją atrado, buvo portugalai, bet greitai juos pakeitė olandai. Vėliau piratų vadas Koxinga, išvijęs europiečius, viešpatavo saloje 25 metus. Šešiasdešimt paskutiniųjų metų ji buvo japonų valdoma. Salos džiunglės tebegyvena laukinės tautelės, vadinamos "galvų kapotojais", ir jie Čiang Kai Sekui yra ne mažiau pavojingi už Mao Tse Tungo kareivius.

Jungtinių Tautų Saugumo Taryba ėmėsi Formozos klausimą svarstyti, bet ar jai pasiseks surasti kompromisą, tai dar didelis klausimas. Karo pavojus tebekybo virš šio siaurio, kuris tēra vos šimto mylių platumo ir skiria dvi gerai ginkluotas ir degančias neapykantą viena kitai armijas.

"amerikonišką imperializmą", plėsti nesutarimus tarp Amerikos ir Anglijos Azijoje ir apgaudinėti pasaulinę opiniją, kad visa tai yra naminis patelių kinų reikalas, į kurį niekas neturėtų kištis...

Kas gi tokiu atveju atsitsiks su Formozą?

Praktiškai pripažįstama, kad jei kinams komunistams sunku paimiti Formozą, tai lygiai Čiang Kai Sekui sunku užimti Pekiną. Tai yra faktas ir reikiama manyti, kad priešininkai vieną dieną turės sutikti su šia padėtimi, būtent komunistai Čiang Kai Seką turės palikti ramybėje Formozoje, bet mainais, jis nustos atstovauti Jungtinėse Tautose Kinijai.

Amerika, stuldydama atiduoti komunistams pakraščiu salas ir pareikšdama, kad tik Pescadores ir Formozą bus ginamas, tikisi padaryti žingsnį pirmyn "dviejų Kinijų koegzistencijai".

Ar dabar neįmanoma prie dviejų sistemų? Yra dvi Vokietijos, dvi Korėjos, dvi Indokinijos, bus ir dvi Kinijos...

Paskutinioji pikta Chou en Lai, komunistinės Kinijos vyriausybės pramininko, kalba prieš Ameriką yra niekas kita, kaip "oras pakelti kairią šloce derybėse. Komunistų koncepcijos, kaip pastebi tie, kuriems teko dar Pan Mun Jom derėtis, visada seka po au dringų įžeidinėjimų.

Pekinas siekia gauti kuo daugiau, pats kuo mažiausiai nusileisdamas.

Bet kiti aiškina, kad Mao

OKUPANTAI PAKEITĖ SAVO TAKTIKĄ

Masiniai trėmimai iš Lietuvos dabar jau nebevykdomi. Mat, dabar okupantai jau pakeitė savo taktiką. Per trėmimus bolshevikams turi talkinti ir lietuviai, pirmoji eilė — partiniai. Paleistiesiems iš kalėjimo arba iš trėmimų teisės apribojamos. Vieniuse uždraudžiama gyventi sritiniuose miestuose, kitiems — grįžti į savo rajoną.

Yra kai kas gražintas ir iš trėmimų 1941 m. Pz. gyd. J. Janavičius dabar gyvena Kaune. Po karo buvo grįžęs iš trėmimo ir Panevėžio apskrity praktikavęs gydytojas Kristijūnas, bet vėliau jį vėl paėmė su sūnumi ir išvežė.

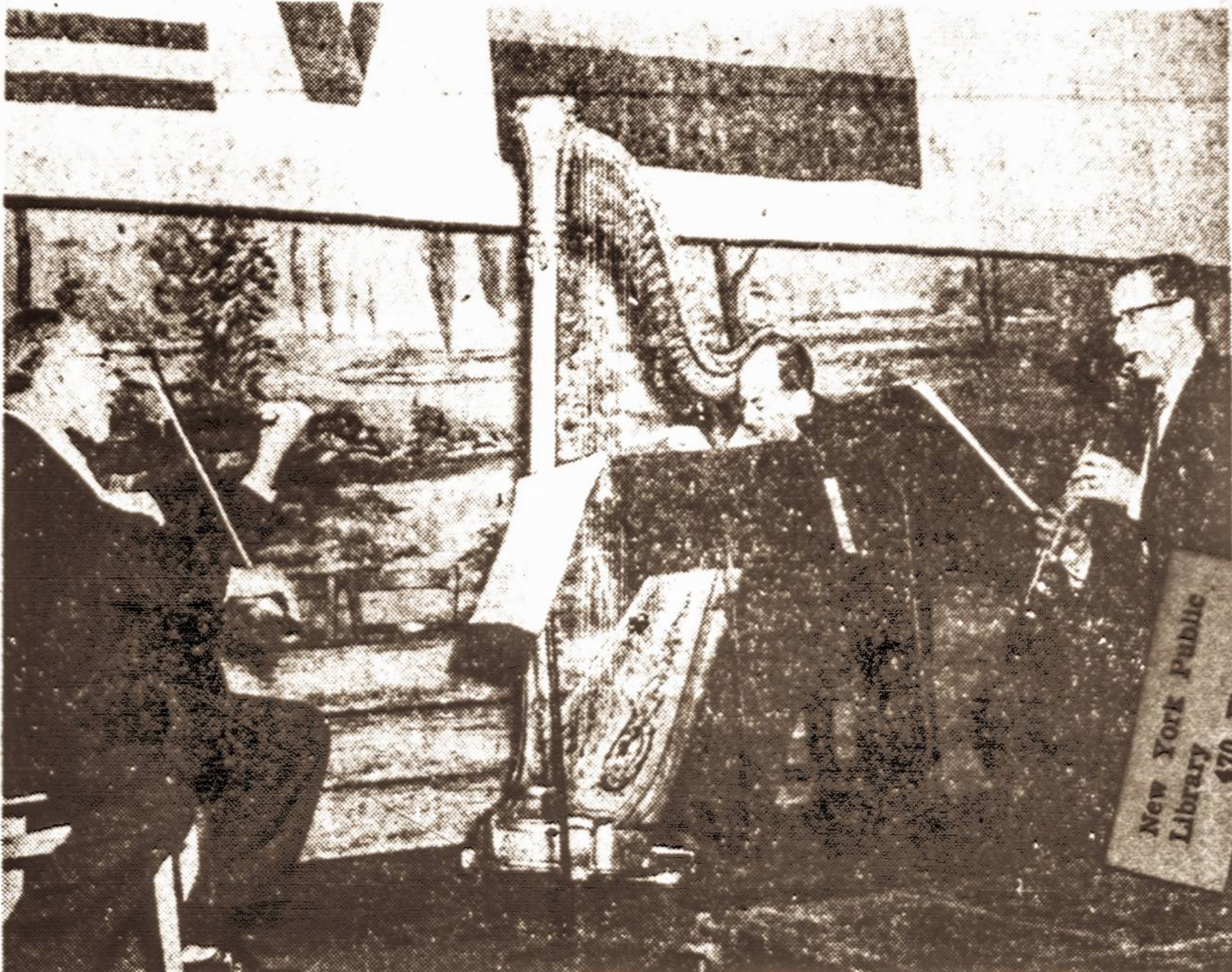
Tokių atsitikimų, kad grįžusius naujai ištremsia, vyrų ir daugiau. Paleistiesiems iš ka-

lėjimų tat atžymima jų pasuove. Bet paskiau, pakeitus pasą dingsta ir tokie atžymėjimai, nors beješkant kur tarnybos vistiek tenka rašyti biografią.

Pasitaiko, kad parsidavėlių okupantams ir užverbuotų šnipinėtų savo tautiečius yra ir tarp istremtųjų į Sibirą. Tačiau su laiku jie vis tiek vienu ar kitu būdu išsifruojami.

MIRĖ MLT NARYS

Kiely — Fridrichshorste, Vo kietijoje, mirė Maž. Lietuvos Tarybos narys Hermanas Grečas, susipratęs prūsų lietuvis, kilęs iš Labguvos. Jis visą laiką dalyvavo lietuvių organizacijose.

Praeitą sekmadienį New Yorke įvykusio Vienybės koncerto programoje dalyvavo ir buvusio NBC (Toscanini) simfoninio orkestro nariai, išpildę kompozitoriaus K. V. Banaiteio kūrinių "Lietuvos idilijos". Šį trio sudarė (kairėje) smuikininkas Theodore Katz, artistas Edward Vito ir klarnetistas Harold Freeman. Publikos, susirinkusios koncerto paklausti, buvo kupina Websterio salė. Plačiau apie koncertą — 8 puslapyje. (Vyt. Maželio foto).

BEDARBIŲ SKAIČIUS GALI PASIEKTI 4 MILIJONUS

Amerikos Darbo Federacija ragina valdžią imtis pozityvių priemonių, jei norima išvengti ekonominės katastrofos. — Siūloma pakelti minimalinį darbo atlyginimą, praplesti nedarbo apdraudą ir t. t.

Amerikos Darbo Federacijos vadovybė pranašauja, kad netrukus bedarbių skaičius gali pasiekti keturis milijonus. Nežiūrint "neblokų biznio sąlygų", bedarbių skaičius Amerikoje kasdien didėja. Manoma, kad dar kovo mėnesį šis skaičius gali pasiekti pusketvirtą milijono ir daugiau.

„Tik pozityvus federalinės valdžios tarpininkavimas tarp darbo ir kapitalo gali išlaikyti ekonominę lygsvarą ir išvengti gresiančios katastrofos“, sako Amerikos Darbo Federacijos vykdomosios tarybos raporte.

Federacijos vadovybė iš dalies linkusi kaltinti federalinę vyriausybę. Girdi, nesistengimas padidinti bendrą pirkimo jėgą gali netrukus sukelti dabartinį biznio kilimą, bet dar daugiau: gali pastūmėti šalį į ekonominę katastrofą.

„Siomis dienomis Londonė įvykusioje Britanijos tautų bendruomenės premjerų konferencijoje plačiai kalbėta apie atominės energijos naudojimą šio reikalams. Tu reikalų premjeras Churchillas padarė platų pranešimą.

Turkijos premjeras Men deres, atvykęs į Romą tartis bendro gynimosi reikalais, pareiškė, kad kai kurios arabų valstybės gresiančios nutraukti diplomatinis santykius, nes Turkija pasirašė tokio pat bendro gynimosi pakta su Iraku.

Sovietų Sąjunga pasikvietė mėnesio maršrutui 60 japonų aktorius, šokėjus ir daininkus. Japonijos premjeras Hotoyama pareiškė, kad jis netrukus tikisi pagerinti diplomatinis santykius su prezidento Rhee valdoma Korėja.

Stalino sūnus esąs Liubiankoje

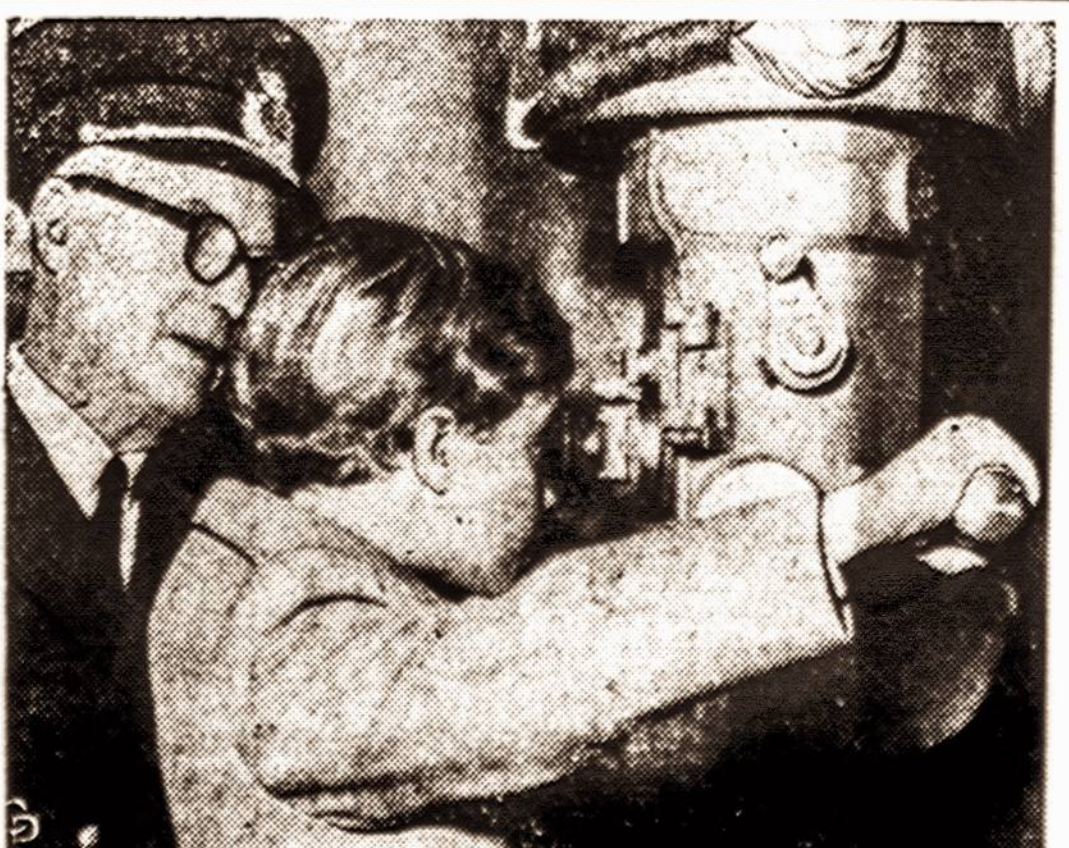
Paleistas iš Vorkutos JAV pilietis J. H. Noble Vak. Berlyne laikraštiniškai supažindino su Vorkutos srityje esančių 250 stovyklų ir 500,000 suimtųjų gyvenimo sąlygomis. Iš kai kurių suimtųjų, iš Maskvos perkeltų į Vorkutą, Noble patyręs, kad Stalino sūnus Vasilijus šiuo metu laikomas garsiajame MVD Liubiankos kalėjime. Tebėsa gyvi ir 8 lakūnai iš JAV karo aviacijos lėktuvo, 1950 m. pavasarį nušauto viršum Baltijos.

Sirijs kaltina Izraelį, kurio kareiviai, įsiveržę į pirmosios teritoriją, pagrobė ir nužudė vieną asmenį.

Mrs. Nettie A. Moulden, turinti prezidento Lincolną parašą, vasario 1 d., minėdama savo amžiaus 100 metų sukaktį, tuo pačiu reikalu kreipėsi į prezidentą Eisenhowerį. Gavusi šie autografa, senutė pareiškė: "Linkiu Jums vėl kandidatuoti, nors gal aš nematysiu..."

Prezidentas Eisenhoweris Washingtonė pasirašo Kongreso rezoliuciją, suteikiančią teisę Jungtinių Valstybių karo laivynui ginti Formozos salą Kinijos komunistų užpuolimo atveju.

Svedijos sosto įpėdinis Carl Gustav domisi periskopu laike Svedijos submarinų laivyno 50 metų sukakties iškilimėse Stockholmė.

GRAŽUS B. K. BALUČIO PAGERBIMAS

HARTFORD, CONN. — Saugio 23 d. Liet. Pil. Klubu salėje buvo iškilmingai paminėta Lietuvos ministerio Londone B. K. Balučio 75-jo gimtadienio sukaktis. Tai buvo gražus meninis koncertas ir bankietas.

Koncerto programą išplėdė buvęs Vilniaus operos artistas Stasya Liepas, kompozitorė-pianistė Eleonora Miniukienė-Dvarionaitė ir p-lė Kristina Raščūtė, baletu šokėja. Programa buvo akademinio ir koncertinio pobūdžio. Pirmoje programos dalyje pasakė kalbą žymus vietos akademikas, dr. Antanas Serkšnas, pavalduodamas B. K. Balučio gyvenimą, veiklą, mokslinį laikotarpį jo jaunystėje, jo veiklą išvijoje ir valstybininko — diplomato pareigas Lietuvoje.

Antroji programos dalis buvo koncertinė ir ją išplėdė Stasya Liepas, jau trečiu kartu TMD narių pakviestas į Hartfordą. St. Liepas sudainavo 8 dainas, M. Petrausko J. Žilėvičiaus, J. Strollos, Vl. Jakubėno ir E. Gallevičiaus kūrinius, buvo palydėtas gausiais aplovismentais.

Pianistė Miniukienė-Dvarionaitė skambino du kūrinius: Chopino Valsą ir Scribino Pat tetiqueetude. Taip pat buvo palydėta gausiais aplovismentais. Ir mūsų jauna, gabi Kristina Raščūtė, išplėdžiusi balentinį šokį — Chopino Valsą — susilaukė šiltų aplovismentų. Žodžiu, išpūdinga ir įvairi meninė programa žavėjo publiką.

Po koncerto buvo artistams ir svečiams vaisės. Vaisių metu kalbėjo Klubu pirmininkas pulk. adv. Leonas Mašiotas, B. Vedeikis, J. Petrikas, Petrikienė, J. Kodis, Kriščiukaišis, A. Gižienė, Z. Strazdas ir svečiai iš Worcesterio, žurnalistas J. Vizbaras. Taip pat

kiti vietos veikėjai ir veikėjos. Koncerto programą vedė Strazdas, vaisių — Vl. Cekanauškas Chase, Balučio sukakties minėjimo iniciatorius ir erėgnėjas. Žodžiu, Tėvynės Myletojų Draugijos nariai ir jų svečiai bei koncerto dalyviai kultūringai pagerbė taurųjį Lietuvos valstybininką.

Rep. X.

BALTIMORĖS LIETUVIAMS

Mes, 1955 m. sausio mėn. 23 d., susirinkę J. V. Lietuvių Bendruomenės Baltimorės apylinkės steigimo klausimu, vieningai pritariame, jog bendruomenės apylinkė reikalinga ir Baltimorėje.

Mes kviečiame visus Baltimorės lietuvius, čia gimusius, seniau ir naujai atvykusius, atvykti š. m. vasario mėn. 6 d. į Bendruomenės Apylinkės steigiamąjį susirinkimą.

Lietuvių Bendruomenė, nes tik gerai organizuoti tinkamai galėsime reikšti čia Jungtinėse Valstybėse ir vesti kovą už Lietuvos išlaisvinimą.

Visi dalyvaukime susirinkime!

Visi rūpinkimės Amerikos Lietuvių reikalais ir Lietuvos išlaisvinimu!

Visi į steigiamąjį susirinkimą Lietuvių salėje, vasario 6 d., sekmadienį 4 val. po pietų.

Adv. Tomas Gražauskas, Balys Brazauskas, kun. Pijus Dambrauskas, kun. P. Patlaba, Nadas Rastenis, Vincent J. Velžis, Albertas Juskevičius, Elegijus Sližys, A. Leonas, Vytautas Volertas, Elena Armonienė, B. B. 64 Baltimorės sk. pirm., Kęstutis Laskauskas, Petras Bakanauškas, A. Svoitelis, Lietuvių Sąjungos Ramovė atst. M. Šimkus, S. Sufdokas.

Dr. P. Lindström, buvęs filmų aktorė Ingrid Bergman vyras, šoka su dukteria Jenny Ann Pittsburghe.

LINDENO LIETUVIŲ ŽINIOS

LINDEN, N. J. — Lietuvos Nepriklausomybės — Vasario 16 minėjimas rengiamas kovo 6 d. 3 val. p. p., Lindeno Lietuvių Parko salėje. Minėjimą rengti komitetai sudaro: ALT skyriaus valdyba ir po vieną astovą iš kiekvienos Lietuvos organizacijos bei draugijos. Minėjimas numatomas iškilmingas — su įžymiais kalbėtojais bei plačia menine programa, kurią atliks muz. S. Cerienės-Mulks vedamas moterų ansamblis, muz. p. J. Stankūnas su dukrele ir kiti folklorininkai.

Vaičiūno ir Juozo Prapuolenio.

Juozas Prapuolenis, nuosirdus lietuviškų organizacijų tal kininkas, sausio 16 šventė savoj 37 m. gimtadienį. Dauguma bendruomenės narių, tą pačią dieną, po įvykių susirinkimo surengė solenzantui alutį — vaisės. Vaisių metu sveikini mo kalbas sakė: J. Liudvinaitis, M. Klimas, K. Degutis, E. Strazdas, V. Klimas, St. Vaičiūnas, V. Tursa ir p-nis S. Cerienė-Mulks ir St. Strazdienė. Solenzantas Prapuolenis visiems vaisių dalyviams bei sveikintojams nuosirdžiai padėkoja.

Lindenaiškis

Palmių uogos

Džiuvintos palmių uogos yra naudingos tiems asmenims, kurie turi įsitenėjusį šaltį galvoje, kenčia sunkumus alsavimo kanaluose — nosyje, ausyse ar gerklėje. Palmių uogos yra labai maistingos ir, be to, stiprina nusilpusius lyties organus. Palmių uogos yra viso kūno gaivintojos ir stiprintojos. Šių uogų svaras: \$2.00. Siunčiant apdėtu mokesčiu (S. O. D.), \$2.25.

ALEXANDER'S CO.

414 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.

CUKRUS IR DANTŲ GEDIMAS

Illinois universiteto prof. dentistas R. G. Kesel sako, jei rafinuotą cukrų būtų galima pašalinti iš maisto (dietos), dantų gedimo problemos nebūtų buvę.

Amerikos Dentistų S-gos susirinkime jis pareiškė, kad yra įrodyta, jog pasaulio cukraus suvartojimas maždaug atitinka gyventojų dantų gedimui.

JAV kiekvienas amerikietis per metus sunaudoja apie 100 svarų cukraus: tai yra nuo 60 iki 75 svarų daugiau, negu reikalinga pakankamai angliavandenių mainimui.

Daugiausia cukraus perteklius suvartojamas geriant saldžius nealkoholinius gėrimus (pops), valgant pyragaičius ir uogienes.

Pav., 5 centų saldinyje esama 7 arbatinių šaukštelių cukraus, saldaus nealkoholinio gėrimo butelyje nuo 4 iki 5 arbatinių šaukštelių, o vyšnių pyrago gabale net 14.

Profesorius gina dantų šepetuką, kaip ginklą kovoje su dantų gedimu. Tik jis pabrėžia, kad šepetukas netaikoma naudojamas. Dabarties mokslas nustatė, kad didžiausias gedimo procesas vyksta burnoje pirmųjų 20—30 minučių laikotarpyje, po valgio. Taigi norint apsaugoti dantis nuo gedimo, nepakanka juos valyti rytais ir vakarais, o reikia juos tuojau valyti, pavalgus.

SAULĖS RŪSTYBĖ

SAULĖS RŪSTYBĖ yra knyga (romanas), kuri sako savo skaitytojui: Skaitai mane, nes myli, o nemyli negali, kada mane skaitai. Ir iš tikrųjų taip yra, nes labai gausus ir įvairus Amerikos lietuvių gyvenimo čia aprašoma tik ta dalis, kuri sužavė žmogaus širdį ir praturtina jo sielą.

312 psl., kaina \$3.00. Rasykite: Dr. Alg. Margeris, 3325 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

QUALITY MARKET

VICTOR ABECUNAS, Sav.
356 PARK STREET,
NEW BRITAIN, CONN.

FLAMINGO TOURIST COTTAGES

Adomas Noreika, sav.
Mažesni ir didesni namukai išnuomojami kiekvieno metų laiku. Arti jūros
13825 Biscayne Boulevard,
(U. S. Nr. 1) Miami, Florida

THE VICTORY BAR

GERIMAI, UŽKANDŽIAI
John Davis—Dovidaitis sav.
Buves Brooklyno biznierių, kviečia tautiečius atsilankyti.
3530 NO. MIAMI AVENUE,
MIAMI, FLORIDA
Tel: 82-9222

A. Kamenjarin

Real Estate
Isteigta 1914 m.

Paskolos — Nuoma—Apraunda
Softy Deposit Boxes
Lietuviams žinoma įstaiga
3042 WENTWORTH AVE.
CHICAGO 16, ILL.
Tel. CALumet 5-4663

Tel. 6684

CHEPEN'S CHARKOAL GALLEY

EDWARD S. CHEPENS, sav.

Puikiausias maistas gaminams matant ant medžio anglies žarijų. Įvairūs gėrimai. Gražiausias restoranas West Palm Beach, Lietuvis savininkas.

701 South Dixie Hwy. (U. S. No. 1) West Palm Beach, Fla.

KARLONAS Funeral Home

Lietuviams tarnauja daugiau, kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET,
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. 9-1181

J. MARKIEWICZ AND SONS, Inc.

Tel. LOcust 2-9229
Laidotuvių Direktoriai
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.

Tel. 2-8819

EMPIRE BAR AND GRILL

PUIKIAUSIAS RESTORANAS IR BARAS
Miami centre. — Lietuvis savininkas.
MUZIKA, — GERIMAI — GERA NUOTAIKA
101 N. E. FIRST AVE., MIAMI, FLORIDA

SCHUYLER SAVINGS AND LOAN ASSN.

OF KEARNY, NEW JERSEY
24 Davis Avenue Kearny, N. J.
Telefonas KE 2-7260
IŠTEIGTA 1924 M.

DRAUGIJA ATLIEKA SIUOS PATARNAVIMUS:
1. Pirmą taupymo (indėlius)
2. Duoda pirmų morgičių paskolas namams išgyti
3. Kelčia čekius
4. Pirmą gaž bei elektrų bilas (sąskaitas)
Už indėlius moka dividendą 2.5% metams.
Dividendas išmokamas dukart per metus.
Kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki \$10,000.00
Federal Savings and Loan Insurance Corporation
DRAUGIJA YRA NARYS FEDERAL HOME LOAN BANK OF NEW YORK.

Si lietuvių draugija per savo 30 metų gyvavimą yra išsigijusi visuomenės pastikėjimą.

DRAUGIJS AKTYVAS \$916,000.00
JULIUS PAKNIS Prezidentas
ANDREW SALVEST Viceprezidentas
PETRAS W. VELEVAS Reikalų Vedėjas
JUOZAS M. BELZA Kasininkas

JUCUS SISTERS RESTAURANT

Stasya Jucus, Vedėjas
(Lakūno Dariaus brolis)
Atdara yšą nakti.
1608 W. 47th STREET, CHICAGO, ILL.
(47th St. ir Ashland Ave.)
Lafayette 3-9670

TRAUN'S BAR

AUGUST TRAUN, Sav.
N.E. cor. 7th & DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9785

ADAMS' CAFE

RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-8566

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 So. 2nd Street PHILADELPHIA, PA.
Tel. DE 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.
PO 5-4110

RADIO VALANDA MINĖS VASARIO 16

WILKES BARRE, PA.— Lietuvių radijo valanda, kuriai vadovauja adv. J. R. Virbalis, minės Lietuvos nepriklausomybės 37 m. ir radijo valandos 7 metų sukaktis.
Minėjimas įvyks sekmadienį, vasario 6 d. 2.30 val. po pietų, St. Nicholas svetainėje, 240 So. Washington St.
Meninę programą išpildys šv. Onos lietuvių parapijos

choras, vadovaujamas muz. J. Viračio.

Solo dainuos Louse Balonaitė iš Luzerne, ja akompanuos Beverly Antanavičiūtė iš Seoyersville. Gabi dainininkė ponia Helen Kosov, kuri savo dainavimu visiems patinka, linksmis savo maloniū balseliu. Žymus dainininkas Paul Porter dainuos solo ir su ponia Kosov duetu.

Taip pat dainuos žinomi Plymoutho dainininkai p-nia Agnes Yarros-Caffrey ir Jonas Jonaška. Jiems akompanuos p-nia Anna Imas.

Kalbą pasakys geras pamokslininkas ir kalbėtojas Luzernės šv. Onos parapijos kl. kun. Viktoras Šimkonis ir geras lietuvių bičiulis Luzerne kongresmonas Daniel Flood.

Kaip matote, programe bus įvairi. Todėl kviečiame visus atsilankyti. Paminėsime Lietuvos nepriklausomybės sukaktį ir sykiu visi praleisime sekmadienio popietį.

Lietuvių Radijo Valandos vedėjai

Nepriklausomybės sukakties minėjimas

WILKES BARRE, PA.— Wyomingo slėnio lietuvių rengiamas bendras minėti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 37 metų sukaktį, kuri įvyks vasario 13 d. 7 val. vakare, St. Nicholas auditorijoje, 240 So. Washington St.

Slėme slėnyje yra 10 lietuvių parapijų, daug organizacijų ir draugijų, kurių pareigūnai ir kiti žymūs veikėjai įeina į minėjimo surengimo komisijas. Sešių komisijų pirmininkai yra jauni lietuvių advokatai, kurie įsijungia į lietuvių veikimą.

Minėjimo programoje kalbos, dainos ir t. t.
Kalbėti pakviestas, ALT, B-ALF ir kitur veikias prelatas Jonas Balkūnas iš Maspeth, N. Y.

Meninę programos dalį išpildys gausiai slėnio menininkai.

Įžangos nebus, tačiau bus rinkliava ALT ir BALF paramai, pavergtosios Lietuvos išlaisvinimui ir nelaimingų tremtinių, senelių, kūdikių, ir kitų skurstančių Vokietijoje ir kitose pavargusių stovyklose šelpimui.

Rengėjai pasitiki, kad slėnio lietuvių gausiai atsilankys, parems už Lietuvos išlaisvinimą ir vargšų tremtinių šelpimą.
A. G.

MUMS

Gerbiamas Redaktoriau:
Tamtų laikraštyje "Tremtinio dienoraštyje" buvo nupasakoti keli simpatiški epizodai apie vieno kito vokiečio parodytą palankumą ir pagalbą lietuviams. Gal Tamstų bendradarbis Pr. Stirbys būtų malonus savo gabia plunksna tuos kelis epizodus atskirai parašyti ir mums atsiųsti. Labai būtumėm Tamstai ir jam dėkingi.
Su tikra pagarba
Pr. Zundė

NORMANDIE ISLE APARTMENTS

Įvairaus didumo butai. Dviem ir keturiems asmenim. Savaitė, sezonui ir visiems metams kviečiame savi žmonės, lietuviai.
ALBERTAS J. NAVICKAS, sav.
1150 71 ST. MIAMI BEACH, FLORIDA.

VADOVAS Į SVEIKATĄ

Gerensiam sveikatos išlaikymui nauja knyga
BŪKITE SVEIKI
kurią parašė ir išleido Dr. Steponas Biežis. Šioje knygoje aprašoma svarbė sveikatos išlaikymo dėsniams: kaip būti sveiku ir ilgai gyventi.
Si svarbi knyga privalo rasti kiekvienoje lietuvių šeimoje. Kaina tik 2 doleriai su persiuntimu, tuojau užsisakykite. Antra laida iliustruota daugeliu atvaizdų.
Užsakymus siųskite knygos autoriui:
DR. S. BIEŽIS,
3241 W. 66th Place, Chicago 29, Ill.
Telefonas: REpublic 7-7868

Laisvos nuomonės

DIEVAI, KURIŲ NEVALIA LIESTI...

Laisvosios Lietuvos sausio 6 d. straipsnyje "Atėjo laikas išvadoms", A. Baltrušas išb...

PRANAS PURONAS

to asmens, kuris turi tuos įgaliojimus, negalima kritikuoti. Tuo labiau jo darbų.

Ar yra pagrindo kaltinti St. Lozoraitį prolekiškumu, nežinai, paaiškės, kaip jis atsakys į jam metamus Naufleu kaltinimus. Bet, kad jis ver...

tus ir kas numatoma veikti ateityje. Dabar — nieko. Jei VLKas jo nelstų, nežinotum, ar yra toks asmuo, turintis tokius svarbius įgaliojimus.

Iš dabartinės padėties reikia išieškoti išeities, ir vienintelis būdas šaukti pasaulio lietuvių seimą. (Šiuo reikalu jau buvo rašyta anksčiau). Be tokio seimo mūsų veiksniai ir veiksniniai savo rietenų nebaigs. Jau per toli nueita, — grįžti nebeįmanoma.

PAUKŠČIŲ KELIONĖS Į PIETUS

JONAS MISKINIS

Paukščių gyvenime yra tiek daug reikšmių, jog sunku juos visus ir apibūdinti. Tačiau ši kartą tik apie budinguosius paukščių gyvenimo būdus.

Prie sėslinių paukščių priiskiriamą visą narių paukščiai ir tie laukiniai, kurie apskritus metus gyvena vienoje vietoje, pavyzdžiui, žvirbliai šarkos, kurapkos ir kiti. Nors ir jie vasarą gyvena daugiausia laukuose ir miškuose, o žiemą, kai sunkiau būna susirasti maisto, jie atkeliauja arčiau žmonių gyvenamų vietų.

Pastebima, kad kai kurie paukščiai rudenį, besartinant žiemos šaltiams, susirenka ne-gausiais būriais ir po truputį ima traukti į pietus, kur šilčiau ir gali rasti daugiau maisto. Tokie paukščiai, kurie rudenį palieka savo gimtines vietas ir keliauja iš vienos vietos į kitą, bet nuo gimtosios vietos labai toli nenukeliauja, o pavasarį vėl grįžta atgal, vadinami klajokliniais.

Įdomiausias paukščių gyvenimo reiškinys yra jų kelionės. Rudenį, užsiauginę savo vaikus, daugelis paukščių apleidžia savo gimtąjį kraštą, skrenda žiemoti į tolimus šiltesnius kraštus. Taip rudenį apleidžia tūkstantiniai būriai varnėnų, kregždžių, vyturių, gandrų, pempų ir daug kitų. Pavasarį, kai tik atšyla oras, jie vėl grįžta į savo gimtąjį kraštą.

Kas verčia paukščius aplėisti gimtąjį kraštą? Atsakymas aiškus. Paukščių kelevių daugumas minta vabzdžiais arba įvairiais gyviais, kurie žiemoti susislapsto į tokias vietas, kurios paukščiams neprieinamos. Upės užšala, žemė apsidengia storu sniego sluoksniu.

Kai kurie paukščiai iškeliauja tada, kai dar gali susirasti bent kiek maisto, tačiau jie taip daro nujausdami, kad greit maisto gali pritrūkti, arba pavasarį jaučia, kad jau laikas grįžti į tėvynę.

Paukščiai keleviai rudenį ir pavasarį skrenda tik trumpai sustodami pailsėti ir pailsėti. Kai kurie paukščiai labai greitai skrenda, pavyzdžiui, varnėnas vidutiniškai nusikrenda apie 55 mylias per valandą, kiti dar greičiau.

Dažniausiai paukščiai skrenda pusės mylios aukštumoje ir labai retai jie pakyla aukščiau kaip vieną mylią.

Artėjant kelionės laikui, daugelis paukščių susiburia į pulkus, kad būtų saugiau. Skrendant vadovauja seniai, stipresni ir prityrę paukščiai. Besiklūst besigėnančiam, budresni tuojau įspėja kitus apie besiraitinančią pavojų ir klyūstis. Kelionėje daug žūsta.

Kelionėje labai daug paukščių žūsta. Vienus seka ir gauda paukščiai groboniai, medžiotojai, kiti žūsta atsimušdami ir nepastebėjus telefonais ir telegrafo stulpais, vielas, latvų stiebus, naktį ir apšviestus

švyturius. Pavyzdžiui kiekvieną rudenį, prieš užšalant Lietuvos ežerams, į Europos vaikus iškeliauja labai daug narių. Iš Lietuvos ir kitų kaimyninių šalių narai kiekvieną rudenį, prieš pat prasidedant šaltiams, pasiekia Vakarų Vokietiją ir Šveicariją. Čia jų atskrenda nepaprastai daugybė. Skaitčiuojama, jog kiekvieną rudenį ir neužšalancius Vokietijos, ypač pietų, ir Šveicarijos ežerus pasiekia per milijoną narių. Lietuvos narai daugiausia žiemoti pasirenka Bodeno ežerą. Gi čia atvykusių žiemoti paukščių laukia pasirušę medžiotojai, kurie tam tyčia suruošia medžiokles ir sunaikina tūkstančius besileidžiančių žiemoti, po ilgos kelionės pavargusių narių. Tačiau nustatyta, kad rudenį išskrenda paukščiai 2-3 kartus daugiau, negu pavasarį grįžta. Paukščių žiedavimas

Paukščių kelionės seniai domino gamtininkus. Paukščių kelionės sekti sugalvota žiedavimas, kuris plačiai pradėtas daryti mokytojo L. Mertenseno 1899 m.

Žieduojant ant paukščio kojos užmaunamas tam tikras lengvo metalo žiedas su žiedavimo stoties pavadinimu, numeriu ir žiedavimo laiku. Dabar paukščių žiedavimo stotelių yra visuose kraštuose.

Paukščių žiedavimas labai daug padeda nustatyti, kuriais keliais paukščiai keliauja ir kur žiemavoja. Jei, pavyzdžiui, Lietuvoje vasarą sužieduotas varnėnas gruodžio mėnesyje pagauamas ar nušautas Anglijoje, tai mes tikrai galime pasakyti, kad bent dalis varnėnų žiemojo Anglijoje. Jei Lietuvoje sužieduoti varnėnai pastebimi Vokietijos vakaruose: Olandijoje, Belgijoje, tai iš to galima padaryti išvadą, kad varnėnai traukia pietų vakarų link. Tuo būdu yra nustatyta, kad svarbiausia Lietuvos gandrų žiemojimo buveinė yra pietų Afrika, kurios atstumas tiesia oro linija sudaro 8,300 mylių. Lietuvos gandrai rudenį keliauja pietų arba pietų rytų linkme pro pietinę Baltgudiją, Vengriją, Bulgariją, Rumuniją, Siriją, Egiptą, Etiopiją, Nilu aukštyn. Iš Lietuvos gandrai išskrenda antroje pusėje rugpjūčio mėn., o pietų Afriką pasiekia apie lapkričio mėn. 15 d. Taigi, 9-700 mylių kelionė trunka 2, 3-3 mėnesius. Pietų Afrikoje žiemoja ir Lietuvos kregždės. Varnėnai, pempės ir kiti žiemoja Prancūzijoje ir pietų Europos kraštuose.

Patirta, kad paukščiai rudenį keliauja žiemoti ir pavasarį grįžta atgal tais pačiais keliais nuo seniausių laikų. Jie turi kažkokį igimtą, linkmės jausmą, kuris jiems vadovauja lyg koks kompasas.

Zemė nutolusi nuo mėnulio apie 239,000 mylių.

Mėnulio trauka sukėlė žemės potvynius ir atoslūgius.

Serge Rubinstein, legendarinis 46 metų amžiaus finansininkas, praėitą savaitę arštas nužudytas savo namuose New Yorke. Policijai iki šiol nepavyko išaiškinti šio nužudymo aplinkybių paslapties.

MILJONIERIAUS TRAGEDIJA

Iš caro sosto užkulisių ir biznio viršūnes. — Iš Penktosios Avenue į kalėjimą ir pagaliau į kapus. — Rasputino tarnyboje

Kas pamena paskutinįjį Rusijos carą Nikolajų, beabejo, prisimena ir garsųjį Rasputiną, kuris caro dvare plačiai seimininkavo.

Tais laikais daug kam buvo galvosūkis, kaip paprastas vienuolis, nepasizymėjęs jokiais gabumais, sugebėjo tiek užimponuoti carienę, kad per ją valdė netik jos vyrą, Nikolajų, bet ir turėjo įtakos rusų vyriausybei. Dabar, uždangal atsiskleidus, daug kas aiškėja. Pasirodo, už Rasputino pečių buvo ir jo veiksmams vadovavo tūlas Rubinsteinas.

Išgalėjęs caro rūmuose, Rasputinas pradėjo per daug savivaliauti. Klūvo ne tik aukštiesiems valdininkams, menorežijoms jo autoritetui pasiduodavo, bet ir karkurie kunigaiškėčiai pasijuto nesaugūs savo pozicijose. Tik padarytas atnatas visus nuo tos baidyklės išlaisvino.

VARNAŽMOGIAI

Lietuvoje sakoma, kad varna greičiau negu kitas paukštis taip greitai neužuodžia, kur yra dvėseliena ir kur parakas. Todėl ir žmonės, kurie pirmieji pajunta ir susirenka, prie aukos, ir kurie pirmieji išsinešdina nuo pavojaus, vadinama varnažmogiais.

Tokių varnažmogių buvo ir Lietuvoje. Artėjantį karą taip gerai užuodė, kad dešimtį metų prieš karą pradžia jau pradėjo nešdintis užsienin. Užsienin bėgančių varnažmogių tarpe daugiausia buvo vienos tautybės žmonių, bet buvo ir lietuvių. Jų tarpe tik tas skirtingas tebuves, kad svetimtaučiai bėgdami ir savo draugus ragino skristi, o lietuviai sąkėsi iškeliauja tautos reikalais. Ir tik dabar, po daugelio metų, jie prisitarė pabėgti nuo karo pavojaus, tuo gal norėdami parodyti savo gudrumą.

Anksčiau minėtas Rubinsteinas, matyt, irgi turėjo varnažmogių uoselę, nes, pajuto, kad Rasputino dienos jau suskaitytos ir kažkur dingo. O revoliucija prasidėjus, jau smuko Suomijon ir iš ten traukė vakarų Europą. Savo "kromelio", kurį su Rasputinu bendra darbiaudamas ne menkai prisipildė įvairiomis gėrybėmis, irgi neužmiršo pasiminti.

Į BIZNIO VIRŠŪNES

Užsienin pakliuvusi Rubinsteinų šeima vargo nešatė. Iš Petrogrado atsivežtas "kromelis" leido jiems padoraili gyventi ir savo sūnų mokslinti geriausiose universitetuose. Kurį laiką apie Rubinsteinus nebuvo girdėti. Tik apie 1930 metus Europos spekuliantų tarpe pradėdama linksniau ti jaunesniojo Rubinsteinio vardas. Mat, tėvo vietą užėmė sūnus.

baisų buvo skaitoma tūkstantais) jis tai skandydavęs sam pane.

Ir tą nelemtą sausio 26 dieną jis, išlinksminęs ir linksmybių vakaras ir kad ten nekant riai laukė buvę jo draugai ar jų agentai, norėdami galutinai užbaigti ilgai užsitęsusią saskaitą.

Kiek tų draugų ten buvo ir kaip į Rubinsteinu namus, jie pakliuvo, niekas nežino. Tik žinoma, kad jie savo tikslu pasiekė, ir rytojau dieną Rubinsteinas rastas pasmaugtas.

Likusią istorijos dalį atliko laidotojas, padėdamas rabinu, kuris trumpais žodžiais sugebėjo apibūdinti velionio gyvenimą: "Jis mokėjo sukrauti turta, bet nemokėjo juo naudotis".

Baigta. Tik policija dar nebaigė rašyti velionio nekrologo.

Zemės pluta yra apie trisdešimt mylių storio.

Lietaus vieno colio spaudimas ir akra lygus 113 tonų.

Kasmet į jūras nuplaukama apie tris bilijonai tonų žemės.

AR ŽINOTE, KAD —

Jūsų laikraštis gali normaliai eiti tik tada, kai laiku užsimokėsite savo prenumeratą.

nes —

- a) popierio skolon niekas neduoda, b) darbininkas be atlyginimo nedirba ir c) paštas dykai laikraščio nesiuntia,

todėl,

neatidėliodami siųskite savo prenumeratą ir patarkite kiekvienam tai padaryti.

Be to—

tapkite laikraščio geradariu—rėmėju, prie prenumeratos pridėdamas doleri—kitą laikraščio patobulinimui

Nelaukite rytdienos,

bet šiandien pat imkite voka ir pasiųskite žemiau pridėtą atkarpą su pinigais.

VIENYBĖS kaina metams

Table with 2 columns: Location, Price. Includes Jungtinėse Valstybėse \$5.00 and Kanadoje ir kitur \$6.00.

VIENYBĖ

Table with 2 columns: Description, Price. Includes 412 Bedford Ave. Brooklyn 11, N. Y., Siūnciu savo prenumeratą \$, Už naują skaitytoją \$, Laikraščio parėmimui \$, Mano vardas, Adresas.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

BARAS, RESTORANAS

SALE vestuvėms, susirinkimams, parengimams, etc.

Vyt. BELECKAS

savininkas 1883 MADISON ST. Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewoode BROOKLYN 27, N. Y.

GR. 3-9865

GLENN'S RESTAURANT CABARET-BAR

CABARET — BAR CH. GLENN, Sav. Cigonų muzika — dainos — baletas. Kas naktį šokiai su cigonų europišku orkestru iki 3 val. ryto. GERIAUSI VALGIAI — ZEMOS KAINOS 219 2nd Ave. (cor. 14th St. New York City

Tel. Virginia 9-3112

PARK FLORIST Matthew Mazeika

Gėlės pristatomos į bet kurią pasaulio vietą. WOODHAVEN 21, N. Y. (Skersai nuo Haven teatro)

Jungtinių Valstybių istorija

AUKSUOTO AMŽIAUS RŪPESČIAI

Ekonominės karo pasekmės. — Pramonės išsivystymas. — Geležinkeliai. — Didžiosios lygumos. — Buivolai ir indėnai. — Cow-boys ir angliakasiai

Po karo šiaurės valstybės irgi visiškai "atsistatė" arba pasikeltė, kaip ir pietų valstybės.

Johnsono Amerika daugeliu atvejų buvo panaši Jacksono Amerikai. Didžiųjų turtų šaltiniai, kaip ir aštuonioliktame amžiuje, buvo prekyba ir navigacija. Naujoji New Yorko aristokratija, Astor, Goelet, Beekman, Rhinelander, tęsė kapitalo investavimą į žemės ir turėjo milžiniškus plotus, kaip anais laikais Van Rensselaer ar Schuyler. Pramonė tebuvo šeimininko bižnio plotmėje, įsteigta atskirų asmenų, kurie perleisdavo savo sūnams. Korporacijos (akcijų pagrindais) jau veikė nuo 1860 metų, bet jos nevaikdino didelės rolės.

Viena jų žymesnė buvo Western Union, telegrafo kompanija, kuri jungė penkiasdešimt mažų įmonių. Tačiau dailis pramonės pasiliko amatininkų stadijoje, sakysim šiuo metu savininkai dalindavo darbus provincijoje moterims, kurios dirbdavo namuose. Didžiama mineralų kasyklų dar buvo nepalietos. Jau 1859 metais Pensilvanijoje buvo rasta žibalas, bet jo eksploatacija buvo vos išjudinta. Arkliams traukiami vežimai didžiuose miestuose buvo pagrindinio transporto priemonė.

1860 m. amerikiečiai džiaugėsi, kaip naujiena, Pony Express, kurio raiteliai iš Saint Joseph (Missouri) į Sacramento (California) nešdavo laiškus. Normalus laikas laišku nuvesti buvo dešimt dienų. Raiteliai šokdavo nuo vieno arklio ant kito, atvykdavę į stotį. Tai buvo gražus sportiškas spektaklis. Bet organizacija vis nešė nuostolius ir greit turėjo užleisti vietą geležinkelio ir telegrafui.

Amerika daug labiau pasikeitė tarp 1865 ir 1900 m. negu nuo Cezario iki Washingtono laikų.

Karas visai pakeitė šiaurės ūkį. Apgrinkuoti, aprenkti ir apauti kareivius, reikėjo padidinti ir išvystyti fabrikus. Bankininkai ir pramonininkai geriausiai išmoko naudotis kreditais. Armijos maitinimas tegalėjo būti užtikrintas tik naudojant žemės ūkyje mašinas ir steigiant maisto konservų fabrikus.

Taikai sugrįžus, šias mašinas galima buvo pritaikinti apdirbimui milžiniškų plotų Missouri, Iowa, Nebraska ir Kansas valstybėse. Paleista kariuomenė davė užgrūdintas ir drasias darbo jėgas šioms naujoms pasienio teritorijoms. Bet reikėjo pasirūpinti, kad jos būtų lengvai pastekiamos.

Atsirado naujo tipo pionieriai: geležinkelio statybai. Pradžią buvo kukli. Pradžioje, kaip minėjome, transportas vyko arkliais ar jautiais. Pirmieji garvežiai neturėjo pasisekimo. Keleiviai buvo apnešami anglies dulkėmis, gąsdindavo pakely gyvulius ir fermeriai kaltino geležinkelio bendrovę, kad garvežiai su savo kibirkštėmis padegdavo laukuose jų pašarą.

Apie 1825 metus kanalai atrodė galės nukonkuruoti geležinkelius ir publika buvo patenkinta kelionės patogumais laivuose. Tačiau mažos privačios bendrovės, tęsė geležinkelio linijas, kurios jungdavo dažniausiai du punktus: Hartfordą su New Haven, Baltimorę su Washingtonu. Nešant geležinkelio tinklo, reikdavo keisti traukinį ketelį kartų ir kelti naują pėsčiam, važiuotam arkliu ar laivu. Apie 1860 m. Amerikoje jau buvo 30,000 mylių geležinkelio, esančio kelių

kompanijų rankose. Tačiau susisiekimas upėmis dar turėjo prestižą ir visa prekyba su vakarais vyko Missisipi. Civilinis karas buvo uždareš upių susisiekimą ir geležinkelio linijos, kurios jungė ryšius su vakarais, įgavo savo svarbą. Chicago ir Saint Louis tapo pirmos rūšies svarbos prekybos susisiekimo centrais. Geležinkelio šakos buvo sujungtos ir mazgas ir pradėta organizuoti platesnį jų tinklą. Po karo penktos didžiosios linijos konkuravo dėl susisiekimo su vakarais: New York Central, Pennsylvania, Erie, Baltimore and Ohio, Didžioji Trunk Line. 1867 metais Pullman sugalvojo paleisti miegamuosius vagonus, kurie buvo pavadinti "vagonais". Vagonai restoranai leidė panakinti ilgus ir nereikalingus stovėjimus stotyse. Geležiniai bėgiai buvo pakeliami plieniniais. Geležinkelio vystymasis buvo toks greitas, kad 1880 metais jau buvo 93,000 mylių geležinkelio, o 1890 metais — 167,000.

"Tikroji Jungtinių Amerikos Valstybių istorija" tarp 1865 ir 1890 metų, rašė Philip Guedalla, yra transporto istorija, kurioje legezinkelių bendrovių pirmininkų vardai yra svarbesni už Jungtinių Valstybių prezidentų vardus.

Tai kartu kova tarp Commodore Vanderbilt, Jay Gould, Daniel Drew, Harriman, Hill ir bankininkų Morgan, Belmont dėl didžiųjų "sistemų" kontrolės, tai kova dėl tarifų, kova tarp New Yorko ir Philadelphiajos dėl prekybos su Chicago.

Cornelius Vanderbilt buvo pirmasis tarp šių "inžinerijos piratų", apjungusių Amerikos geležinkelius, pasinaudijusių, bet kartu atnešusių didelės

naudos kraštui. Vanderbilt buvo vargšas ir savo pirmąjį turtą susikrovė, gabendamas keleivius tarp Staten Island ir New Yorko. Kadangi jis turėjo laivus, tai jį vadino "Commodore". Vėliau jis perėjo į geležinkelį. Tai jis ir jo sūnus New York Central pavertė pasigėrėlimo verta geležinkelio linija.

Tačiau labiausiai atžymėtinasis įvykis buvo transkontinentalinis geležinkelio statyba. 1862 metais Lincolnas buvo leids statyti Union Pacific, einančiam iš Omaha, į vakarus ir Central Pacific, iš San Francisco į rytus. 1869 metais abi linijos susitiko Ogdeone (Utah). Tai buvo nuostabus darbas, įvykdytas per dykumas, nežūrint žemės paviršiaus nepatogumų ir indėnų priešintis bei darbo jėgų trūkumo. Reikėdavo apgrinkinti darbininkus ir duoti jiems kareivių apsaugą. Geležinkelių tiltų statytojai dirbo keleto mylių priešaky geležinkelio tiesėjų: Union Pacific naudojo kaip darbo jėgą didelį skaičių arių, tuo tarpu Central Pacific samdė daugiausia kinus. Kada dvi ekipos susitiko, tarp jų įvyko kova. Pagaliau du traukiniai susitiko ir pekuriai sumušė po šampano bonką, į vienas kito garvežį, o pastoriai palaimino vietą.

Šis darbas brangiai kaštavo federalinei valdžiai. Ne tik kompanijos gaudavo iš vyriausybės po 6,000 dolerių bonų už kiekvieną nutiestą mylią, bet taip pat buvo suteikti dideli žemės plotai. Bet tai nieko nereisė. Praktiškai keliai per kontinentą buvo verta sumokėti šimta kartų brangiau.

Mirus Lincolnui, milžiniškos teritorijos, tarp Rock kalnų ir vakarus, Missouri ir Kansas į rytus, buvo "pasienio" padėty. Reti miestai: Salt Lake, Denver, Sacramento, San Francisco, Portland, Seattle priminė senuosius angli fortus. Kaip tik iš jų išvykdavai, tuoj atsidurdavai prerojose, kur viešpatavo buivolai. Apie 1865 metus milijonai buivolų gyveno milžiniškose kaimenėse. Medžiotojai ėmėsi naikinti šias kaimenes ir per keletą metų beveik visiškai išnaikino. Čia pagarsėjo kapitonas Cody, žinomas Buffalo Bill vardu. Jis pradžioje buvo Pony Express raiteliu, o stant Union Pacific, jis pasidarė vienu svarbiausių buivolų mėsos tiekėjų geležinkelio darbininkams. Vėliau jis įsteigė Wild West Show ir apvažiavo beveik visą pasaulį su savo laukiniais indėnais, pa-

(Nukelta 4 psl.)

Atvykęs į Augusta, Ga., prezidentas Eisenhoweris gėrisi iš pasitikusio aerodrome Elbert Peabody kaklaraiščiu. Vidury, Clifford Roberts, National Golf Club prezidentas.

Admirolas Felix B. Stump, Amerikos karo laivyno vadas Pacifike, sveikinasi us Kinijos nacionalistų vadu gen. Čian Kai šeku Formozoje.

PASKAITA APIE VITRAŽŲ MENĄ

Ir vėl šviesos sambūris dainų mums įdomų ir naudingą sekmadienio vakarą. Šį sykį šviesos sambūrio meno ir literatūros sekcija surengė dailininko Albino Bielskio paskaitą apie vitražų meną. Dail. A. Bielskis yra be abejojimo tinkamas žmogus kalbėti apie vitražus — jis netik dirba toje srityje dabar, bet ir yra vitražų istoriją ir techniką studijavęs Lietuvoje ir Paryžiuje, "Beaux Arts" ir "Ecole des Arts et Metiers" akademijose.

Vitražai — langai paveikslai iš permatomų įvairiaspalvių stiklo gabalukų — yra jauniausia meno kūrybos šaka. Seniausi iki dabar išlikę vitražai yra Vokietijoje ir Prancūzijoje iš XI šimtmečio, bet spėjama, kad vitražų jau būta VI šimtmečiu. Daug XII šimtmečio vitražų yra Prancūzijoje

je Le Mans, Chartres, St. Denis bažnyčiose. Tų senųjų vitražų pagrindinis tikslas buvo parodyti šventojo Rašto scenas.

Tų laikų meistrai buvo pasiekę didelio tobulumo vitražų atlikime. Chartres katedros vitražų spalvos keičiasi pagal dienos laiką — priklausomai nuo saulės šviesos. Tas stiklas taip savotiškai žiba, kad galima vatzdus matyti net ir prieš saulę užtekanč ar jau nusileidus. Dar ir dabar nežinoma, kokių būdu tas žibėjimas yra išgaus.

Kai kurių žinių apie vitražų gamybą paliko tų laikų vievuolis Teofilus. Stiklą pūsdavo, išpilstą cilindre perpaudavo ir išleisdavo. Vitražų meistras padarydavo piešinį ant stalo, čia pat piasuotydavo šiklą į reikiamos formos gabalukus ir juos daždavo. Tada kišo į krosnį ir degino, kad dažai pašildytų patvarūs. Po to gabalukus jungdavo švino juostelėmis. Dažymui vartodavo geležies oksidą, vario kobaltą ir kitas medžiagas.

Į vitražų atlikimą anais laikais įdėdavo daug stiegos, širdies — darbas būdavo labai kruopštus, rūpestingas. XII šimtmečiu daug dėmesio kreipė į vitražų kraštus — kiekvieną atskirą vitražo sceną apvedždavo rėmalis iš įvairių spalvų stiklo gabalukų. Vėliau rėmų nebėdavo, kad būtų pigiau. Vienam kvadratiniam vitražo metre būdavo 350 iki 450 spalvotų stiklo gabalukų.

XIV šimtmečiu vitražai labai paplito, buvo didelis pareikalavimas, todėl juos pradėjo masiškai gaminti ir kokybė menkėjo. To šimtmečio gale buvo atrasti nauji būdai dažyti stiklą — paprasčiau stiklo gabalukus degindavo ant jų uždeję grūsto stiklo ir darū medžiagų — tada dabai pasidarydavo dailūs stiklo. Dėl šios technikos XIV šimtmečio vitražai išlikę labai gerai iki dabar.

Vitražų technikos vystymasis tuo nesibaigė — XVI šimtmečiu, juos pradėjo visai kitaip daryti: ant vieno didesnio stiklo gabalo emalės dažais nu piešdavo įvairių spalvų paveikslą ir tada degindavo.

Tačiau ta vitražų technikos pažanga buvo kartu ir vitražų meninės vėrtės šlingimo priežastis: jų kurėjai užmiršo, kad negalima tapybos technikos tiesiog perkelti į vitražų gamybą, nes permatomos spalvos yra daug ryškesnės, negu dažai ant drobės ir reikalauja kitokių derinių, kitokio piešinio.

Tik dabar — po trijų keturių šimtų metų — vitražų menas pradėjo vėl atgyti, peryveną savo renesansą. Deja, Vokietijoje ir Amerikoje į tą sritį įėjo biznis ir prasidėjo komercinė masinė vitražų gamyba. Todėl net būna taip, kad vienodas vitražo pavyzdys pasitaiko vieno miesto keliuose pastatuose.

Paskiausiu metu atsirado dar kitokių vitražų atlikimo būdų. Reikiamus gabalukus nuskeičia iš 2 cm storumo spalvotų stiklų. Pagal piešinį padaro vielų tinklą, į tą tinklą sudėję stiklo gabalus užleja tarpus cementu. Kitas būdas: sudeda vaizdą iš stiklo gabalukų ir degina — tada jie susilieja į vieną plokštelę.

Paskaitą dail. Bielskis iliustravo puikiom spalvo vitražų nuotraukom — diapozityvais, o pabaigoje dar parodė spalvotą filmą apie vitražų gamybą dabar Amerikoje.

Julius Jacyna

CENTRINĖS AMERIKOS VALSTYBĖS — NAUJOJO KONTINENTO BALKANAI

Asmeniškos ambicijos yra visų sukilimų priežastys. — Nicaragua diktatorius Samoza valdo savo krašto sielas, kūnus ir turtus.

Per paskutiniuosius septynerius mėnesius jau trečią kartą įvykių sukūreia Centrinė Amerika. Liepos mėnesį Guatemalaioje buvo įvykusi revoliucija prieš komunistinį Jacobo Arbenzo režimą. Prieš keletą savaičių Panamoje buvo nužudytas prezidentas Antonio Remon. Ir štai dabar "sukilimas" ar "invazija" Costa Ricosejo.

(Laiškas iš Venezuelos)

Nekalbant jau apie ruošą samokslą prieš Nicaragua prezidentą praėjusiais metais balandžio mėnesį, Centrinė Amerika pradeda patelinti "Naujojo kontinento Balkanai" vardą.

Apibūtinę gal kiek keičiasi, priežastys, maždaug, naujos, bet matant toki gaisrų dažnumą, kyla klausimas, kur tikrąjį priežastis. Ar tai anti-komunistinė kova? O gal tai didžiųjų finansininkų interesų gynimas?

Atrodo, svarbiausias faktorius yra asmeniškos ambicijos žai kurių stiprių asmenų šiuose kraštuose, kur tauta arba politinė partija tėra tik fikcija ir už kurios dažnai slepiasi "Caudillo" vadas, kuris viskam vadovauja.

Vismėms yra gerai pažįstami metodai, kaip Lotynų Amerikoje keičiasi režimai. Vardan kurios nors ideologijos, priešingos tai, kurią naudojai valdžioje sėdintis asmuo, naujasis "Caudillo" sutelkia aplink save dalį opijūnos, pradeda ginkluotą kovą, arba, paprasčiau, padaro perversmą su kariuomenės pagalba, išveja prezidentą ir patė užima jo vietą. Aišku, toks valdžios užėmimo būdas sukelia represijų bangą, priverdia senjo prezidento šalininkus bėgti į kaimyninę valstybę ir iš ten organizuoti kontrevoliuciją.

Costa Rica prezidento Jose Figueres atvejis, gal būt bus vienintelis Centrinės Amerikos perversmų istorijoje. Šitas karinio sparno, labiau socialistinio, žmogaus, kiekvienu atveju yra ištikimas savo nuomonei. Jei 1948 metais jis irėjo prieš tuolaikinį prezidentą, tai tik todėl, kad šis atsisakė užleisti vietą teisėtai išrinktam Otillio Ulate. Paėmęs valdžią ir atstated krašte tvarką, jis perdavė valdymą teisėtam prezidentui, pats pasitraukdamas.

Tačiau jis netrukus tapo labiau populiarus krašte ir kai atėjo 1952 metų rinkimai, Figueres buvo išrinktas prezidentu. Tada ir prasidėjo kivirčiai.

Ankstyesnieji Costa Rica prezidentai buvo labai artimai susiję su Nicaragua diktatorium Samoza, kuris tikėjosi palaimi ne tik Costa Rico į sa-

vo globa, bet ir visas kitas Centrinės Amerikos valstybes. Tiems jo kėsলাম Figueres pasipriešino. Tarp šių dviejų prezidentų prasidėjo žodinė kova ir balandžio mėnesį prieš Samozą buvo mėginta samokslas, neva ruoštas Costa Rica teritorijoje.

Drumzlinas vanduo neskradėjo. Buve Costa Rica prezidentai, pasitraukę į Meksiką ar Nicaragua, pradėjo organizuoti Samozą padėdami ir laukdami dienos, kada jie galės atsikerstyti Figurali.

"Isiveržusieji" arba "sukilėliai" kovojo Costa Ricą prieš reguliarią kariuomenę, paskubom suorganizuoja, nes Costa Rica — vienintelis Lotynų Amerikos kraštas, kur nėra kariuomenės ir vietoj kareivių, stengiamasi paruošti daugiau mokytojų.

"Isiveržėliai" iš Nicaragua teritorijos buvo gerai ginkluoti turėjo moderniškus kulikovaidžius, minosvaidžius, bazookas ir net lėktuvus. Įvykis buvo pavojingas. Ta suprasdama, Amerikos valstybių sąjunga pasiuntė komisiją žiūrėti, kad neįvyktų "nauja Korėja".

Belaukiant komisijos tyrinėjimų rezultatų, pažiūrėkime ką Figueres ir Samoza atstovauja?

Pradžioje Figueres. Jis yra Lotynų Amerikos demokratijos vėlavėnis, 48 metų amžiaus, inteligentiškas, gal gabausias iš visų Lotynų Amerikos valstybių vyrų, baigęs Massachusetts Technologijos Institutą, kuris laikomas pačiu geriausiu pasaulyje.

Jo klaida gal ta, kad tapęs Costa Rica prezidentu, stengėsi "sukurti pasaulį per vieną dieną", kai Dievas kūrė šešias dienas", pastebėjo vienas jo bendradarbių. Jis suvalstybi-perversmų istorijoje. Šitas karinio sparno, labiau socialistinio, žmogaus, kiekvienu atveju yra ištikimas savo nuomonei. Jei 1948 metais jis irėjo prieš tuolaikinį prezidentą, tai tik todėl, kad šis atsisakė užleisti vietą teisėtai išrinktam Otillio Ulate. Paėmęs valdžią ir atstated krašte tvarką, jis perdavė valdymą teisėtam prezidentui, pats pasitraukdamas.

Tačiau jis netrukus tapo labiau populiarus krašte ir kai atėjo 1952 metų rinkimai, Figueres buvo išrinktas prezidentu. Tada ir prasidėjo kivirčiai.

Ankstyesnieji Costa Rica prezidentai buvo labai artimai susiję su Nicaragua diktatorium Samoza, kuris tikėjosi palaimi ne tik Costa Rico į sa-

vo globa, bet ir visas kitas Centrinės Amerikos valstybes. Tiems jo kėsলাম Figueres pasipriešino. Tarp šių dviejų prezidentų prasidėjo žodinė kova ir balandžio mėnesį prieš Samozą buvo mėginta samokslas, neva ruoštas Costa Rica teritorijoje.

Drumzlinas vanduo neskradėjo. Buve Costa Rica prezidentai, pasitraukę į Meksiką ar Nicaragua, pradėjo organizuoti Samozą padėdami ir laukdami dienos, kada jie galės atsikerstyti Figurali.

"Isiveržusieji" arba "sukilėliai" kovojo Costa Ricą prieš reguliarią kariuomenę, paskubom suorganizuoja, nes Costa Rica — vienintelis Lotynų Amerikos kraštas, kur nėra kariuomenės ir vietoj kareivių, stengiamasi paruošti daugiau mokytojų.

"Isiveržėliai" iš Nicaragua teritorijos buvo gerai ginkluoti turėjo moderniškus kulikovaidžius, minosvaidžius, bazookas ir net lėktuvus. Įvykis buvo pavojingas. Ta suprasdama, Amerikos valstybių sąjunga pasiuntė komisiją žiūrėti, kad neįvyktų "nauja Korėja".

Belaukiant komisijos tyrinėjimų rezultatų, pažiūrėkime ką Figueres ir Samoza atstovauja?

Pradžioje Figueres. Jis yra Lotynų Amerikos demokratijos vėlavėnis, 48 metų amžiaus, inteligentiškas, gal gabausias iš visų Lotynų Amerikos valstybių vyrų, baigęs Massachusetts Technologijos Institutą, kuris laikomas pačiu geriausiu pasaulyje.

Jo klaida gal ta, kad tapęs Costa Rica prezidentu, stengėsi "sukurti pasaulį per vieną dieną", kai Dievas kūrė šešias dienas", pastebėjo vienas jo bendradarbių. Jis suvalstybi-perversmų istorijoje. Šitas karinio sparno, labiau socialistinio, žmogaus, kiekvienu atveju yra ištikimas savo nuomonei. Jei 1948 metais jis irėjo prieš tuolaikinį prezidentą, tai tik todėl, kad šis atsisakė užleisti vietą teisėtai išrinktam Otillio Ulate. Paėmęs valdžią ir atstated krašte tvarką, jis perdavė valdymą teisėtam prezidentui, pats pasitraukdamas.

Tačiau jis netrukus tapo labiau populiarus krašte ir kai atėjo 1952 metų rinkimai, Figueres buvo išrinktas prezidentu. Tada ir prasidėjo kivirčiai.

Ankstyesnieji Costa Rica prezidentai buvo labai artimai susiję su Nicaragua diktatorium Samoza, kuris tikėjosi palaimi ne tik Costa Rico į sa-

Kiekvienais metais iškrenta lietaus kritulių pletinėje Kalifornijoje vidutiniškai nuo 4 iki 16 colių, o kai kuriose Indijos vietose iki 500 colių.

TREMTINIO DIENORAŠTIS

Grįžau kartą iš miesto, kur buvau nuvažavęs medžiagos ir frankų įsigijimo reikalais.

PR. STIRBYŠ

Neturėdamas ką daugiau daugiau veikti, užkandęs juodos duonos su marmaladu ir užgėres šaltos kavos erzaco, sėdau prie įprasto darbo.

Kur tos replės įlindo? — verčiau viską aukštyn kojom ir niekaip negalėjau jų rasti.

Neužilgo grįžo ir šis, bet apie replę nieko nežinojo. Tuo tarpu pasigedau ir dviračio pompas...

Reikia paklausti šeimininkę! — nedvejodamas pasiūlė tėvukas. Seimininkė radau virtuvėje beverdant vakarienę.

— Aha! Štai kuo kviepa replės? — supratau atvirą šeiminkės ultimatumą. Bet gana ir jums užrietus nosis vaikščioti, gana kitus vergais, žemesniais žmonėmis laikyti.

— Dingo mano Gretchen bačiukai! — tarė ji kartą Kristi-

mai, kuri naudodamasi bendra virtuve, gaminsite ten maistą. — Aš esu įsitikinusi, kad tai padarė... Jūsų Silvija ir jie šiuo metu randasi jūsų kambarielyje!

— Ne, poniai! Kristina iš kar to nesuprato įtarimo prasmės. Pas mus nėra jokių svetimų batelių!

— Gerai!... Bus pranėsta policijai, kad padarytų kratą!... — ciniškai pareiškė seimininkė.

To ir nuolaidžiam Kristinos būdai buvo per daug: randoke didžiulė žuolinė kaladė padams tašyti, dar apgrūvęs, kinvarpų išėstas stalas ir... visiška dirbtuvė.

— Kur tos replės įlindo? — verčiau viską aukštyn kojom ir niekaip negalėjau jų rasti.

Neužilgo grįžo ir šis, bet apie replę nieko nežinojo. Tuo tarpu pasigedau ir dviračio pompas...

Reikia paklausti šeimininkę! — nedvejodamas pasiūlė tėvukas. Seimininkė radau virtuvėje beverdant vakarienę.

— Aha! Štai kuo kviepa replės? — supratau atvirą šeiminkės ultimatumą. Bet gana ir jums užrietus nosis vaikščioti, gana kitus vergais, žemesniais žmonėmis laikyti.

— Dingo mano Gretchen bačiukai! — tarė ji kartą Kristi-

AUKSUOTO AMŽIAUS RŪPESČIAI

(Atkelta iš 4 psl.)

spiuoūsiai spalvotom plunksnom.

Buivolių išnaikinimas visai nubėdinio indėnus, kuriems šie gyvuliai duodavo maistą, palapines ir rūbus. Neteikę medžioklės grobio, išstumti iš savo žemių baltųjų fermerių, indėnai kovojo, bet turėjo trauktis.

Indėnų problema buvo keblini. Civilinio karo pabaigoje pasiliko tarp Mississippi ir Rocky kalnų apie 225,000 indėnų. Daugelis jų buvo jau civilizuoti ir buvo pasirašę su vyriausybe sutartį, paliekančią jiems žemę jų nuosavybėje.

Kartą kaimėnė paklenkinta, savininkas ją palikdavo laisvą perijoje visai žiemai ir žinojo, kur ją ras pavasarį. Kada didieji plotai atsidarė šaurė, cowboys rado ten žolę geresnę, negu pas juos ir kad ten mėšai ir odai geresnė rinka.

Tarp 1868 ir 1876 metų du karingi vadai, Sėdintis Bulius ir Beprotis Arklys, didvyriškai kovojo su Amerikos armija ir ši turėjo atiduoti Fort Kearny ir Fort Reno.

1887 metais Dawes Act reglamentavo indėnų administraciją. 1901 metais penkiu indėnų giminii nariu Amerikos pilietybę ir pagaliau 1924 metais Kongreso aktu buvo pripažinta, kad kiekvienas indėnas, gimęs Amerikos teritorijoje, tampa Amerikos piliečiu.

Daugelis jų liko gyventi rezervuotose teritorijose. Daug baltųjų tuokėsi su indėnėmis, paveldėjo žemes, kurios buvo

raudusiu veidu ir asarotom akim įbėgo ji pas mus.

Liudai, mus vagimis laik. policija žada kviešti!... Mes pavogėme ju dukters bačiukus ir... balsu pravirkusi sukniubo ant lovos.

Supratau viską. Netardamas nežodžio energingu mostu atsistojau ir nešinas rankose vinių prikalnėtą pantaplio padą, nuėjau pas šeiminkę. Cia paaiškėjo pagrindiniai, jau ne kartą pasireiškę jos kėslai.

— Aš esu vokiečių ir galu savu namuose tvarkyti kaip tinkama! — pareiškė ji ne be įtarimo žvilgtelėjusi į ginkluotą medžpalaičiu mano dešinę. Prašau tuoj apeisti mano kambari! Nuo šios dienos jūs man nebeįėjaujami. — tačiau apie bačiukus neprisiriminė nežodžio.

turtingos žibalo versmėmis. Šiandien higieniškos priežiūros dėka indėnų skaičius vėl auga ir šiuo metu Amerikoje ir Kanadoj jų arti pusė milijono. Bet dauguma jų maišyto kraujo ir senieji šio kontinento viešpačiai vieną dieną visai susilies su baltaisiais.

Prieš civilinį karą mažai pionierių galvojo apie ekonomines pasekmes, buivolius pakelitus galvijais. Tačiau jos buvo aiškios. Perijoje, kur laukiniai buivolai lengvai išsimaistindavo, naminiai galvijai irgi galėjo lengvai veistis.

Į amerikiečių pasiekė sieną, bet "pasienio dvasia" nebuvo mirusi. Jacksono epochos žmoneš buvo progreso romantikai. Jie svajavo Ameriką pamatyti dar laisvesnę, dar demokratiškesnę.

Mark Twain ši epocha pavadinio "Auksooto amžiumi", kuris nebuvo Jeffersono "Aukso amžius". Pirmasis milijonierius, kuris turėjo 100 milijonų dolerių, Commodore Vanderbilt buvo perskaitęs vienintelę knygą "Piligrims Progress" ir tai tik pasiekęs 70 metų amžiaus.

Politikoje buvo įdomiausia galim vienu klausimu: kaip galima pasinaudoti konstitucija, Kongresu, savivaldybėmis, kad pagerinus savo reikalus. Tai nemorališka epocha, nes pagundos buvo didelės, o kontrolė menka.

Kitą savaitę: SKANDALAI, KRIZĖS IR NEAPYKANTOS. Kitą savaitę: SKANDALAI, KRIZĖS IR NEAPYKANTOS. Kitą savaitę: SKANDALAI, KRIZĖS IR NEAPYKANTOS.

VYRAI IŠ 1945 METŲ

Stal antraštė ir tema mano ruošiamos ir Terros išieisimos knygos.

Kas tie 1945-ieji metai, žinome. Vakarų sąjungininkai parbloskė hitlerinę Vokietiją, o jų sąjungininkas, komunistinė Rusija, grobe atskiras tautas ir ojms priklausancius žmones visur, ir bolševikų užfrontės dalinius ir po kapitulliacijos kartu su vokiečiais pakliuvusius į sąjungininkų belaisvių stovyklas. Šie vyrai už spygliuotų vielų kentė bandą, šaltį, mirko lietuje, krito nuo ligų ir — o tai už vis didžiausia netiesa ir skriauda!

— buvo sovietų repatriacijos komisijų terorizuojami stovyklose ir sąjungininkų netgi prie vartų siunčiami į tikrą mirtį už geležinės uždangos, arba kaip naciai vežami į Belgijos akmens anglių kasyklas padėti vokiečiams išmokėti savo darbų reparacijos Belgijai.

Šių vyrų patirtos skriaudos būtina surašyti ir paskelbti mums patiems ir mūsų paliknims, kad jos pamažu nedingtu mūsų atmintyse, kaip anksčiau Ruseckas surinko ir paskelbė atsiminimus apie baudžiavą, apie knygnešius, apie savanorių žygius ir d. kt. Kaip kiekvienas atskiras lietuvis tegyvas Tautoje, taip Tauta tegyva per atskiro lietuvio kančią, ryžtą ir vilią.

Taiigi, vyrai iš 1945-jų metų atsiliepkite šiuo adresu: J. Cicėnas, 3421 X Street, Omaha, Nebr., USA. Mums svarbu, kaip naciai sugrobė mūsų vyrus ir vokiečių kariuomenę ir į jos pagalbinus dalinius, kaip vyko atsitraukimas ir vakarus, kur ir kada pakliūta į sąjungininkų nelaisvę ir kas iškentėta nelaisvės metu.

Jeronimas Cicėnas

CASINO TEATRAS
210 East 86th St., N.Y.C. Tel.: RE 4-0257, BU 8-0561
Vasario mėn. 4 d. iki 10
"DIE SCHOENE MULLERIN"
Waltraut Haas—Gerhard Riedmann—Hertha Leiler—Paul Hoerbiger — ir
Spalvotos trumpos filmos
Vokiška savaitės apžvalga.

MĖSOS URMO PARDAVIMAS
ALBRECHT & KOELBER
197 NORTH 6th ST. BROOKLYN 11, N. Y.
Evergreen 8-6322

GINTARAS GRAZIAUSIA DOVANA
Brangi atmintis kiekvienam lietuviui. Tradicinis papuošalas visą metą.
Vieta kuri saugo mūsų brangaus krašto aukšą — gintarą. Didžiausias pasirinkimas gintaro dirbinių.
AMBER GULD, Ltd.
Virš 50 metų gintaro versle.
80-19 31th Ave., Jackson Heights, L. I., N. Y. Tel. HA 9-5855

Misiūnų Degtinės Krautuvė
RAY'S LIQUOR STORE
Juožas ir Izabelė Misiūnai
Savininkai
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.
Įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
103-55 Lefferts Blvd., Richmond Hill, N. Y. Virginia 3-3544

TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS
Kellonės laivais ir lėktuvais, įvairiausios apdraudos. Nuosavybių pirkimo ir pardavimo, Biznio knygų vedimo, Takų (income tax) paruošimas, Pinigų persuntimo ir skolinimo, Imigracijos ir pilietybės, Notarinių dokumentų tvirtinimo.
Vertimų ir įvairiausių kitais reikalais.
KNYGYNAS—LAIKRAŠČIAI IR KNYGOS
Visais reikalais jums greitai ir maloniai patarnaus broliai ALBINAS ir KAZYS TREČIOKAI
315 WALNUT ST. (kamp. Adam St.) NEWARK 5, N. J. Telefonas MARKET 2-4867

Prilaikykime Pinigus Savųjų Tarpe!
REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
X. STRUMSKIS, savininkas
322 Union Avenue, BROOKLYN 11, N. Y. Tel. Evergreen 7-2089
Vienintelė Lietuvių degtinės ir vyno krautuvė, gyvenanti jau 17 metų.

Maspetho Lietuvių Piliečių Klubas
Adv. S. Bredes, pirm., J. Januškaitis, vicepirm., P. Slapikas, ižd., P. Mikalauskas, sekr., A. Garnis, fin. sekr.
BARAS NARIAMS IR SVEČIAMS
Salė pramogoms
Retkalingi nauji baltiniai. Varžytinės vyksta pirmadieniais, trečiadieniais ir ketvirtadieniais.
LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS
ANT. JANUSKAITIS, vedėjas
69-61 Grand Ave., Maspeth, N. Y. HA 9-9866

POLAKAS GARANTUOJA, kad galima mokėti brangiau, bet negalima suruošti geresnių laidotuvių
\$250 azuolinis karstas
Laidotuvių kaina nėra problema, nes mes turime didelį pasirinkimą karstų.
Audeklų dengtas nuo -95
Azuolinis nuo \$250
Mahagoni med. nuo \$495
Metaliniai nuo \$385
Nemokamai koplyčia
Antanas Polakas LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
151 METROPOLITAN AVE., Brooklyn, N. Y.
Telefonas Evergreen 7-8479

GERIAUSIS INSURANCE IR REAL ESTATE
Pataravimas pas
ORMAN & MICHELSON
211-25 JAMAICA AVE. Richmond Hill, N. Y.
Virginia 9-0642 ir Virginia 7-0208

A. Andriuskevičius
Laikrodininkas ir Juvelyras
Didelis brangenybių pasirinkimas.
485 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Evergreen 4-2318

LITHUANIAN AMERICAN AUTO SCHOOL
Užsirašykite į auto mechanikų ir šoferių mokyklą
GR. 7-8951
Padėstik Jums egzaminuose išrūpinti vairuotojų leidimą. Mūsų mokiniai išmoko gauna diplomus. Padėdame gauti darbą. Pamokos dienos, vakarais ir sekmadieniais. Instruktoriai patyrę savo srities žinovai. Mokykalia veikia nuo 1916 m.
L. TIKNEVICIUS, Direktorius
Metropolitan Auto School
155 2nd AVENUE
Tarp 8-16 gatvių, New York City

RUBBER STAMPS
CONCORD STAMP
79 Warren St. New York, N. Y. Tel. BEckman 3-6828

Atsiūsta paminėti
Simanas Daukantaitis. BŪDAS SENOVĖS LIETUVIŲ KALNĖNU IR ZEMAIČIŲ. 393 psl. Kaina 4 doleriai. Viršelį piešė Viktoras Petravičius. Išeido Vytautas Saulius. Tiražas 700 egzempliorių, kurių du simtai numeruoti. Atspausinta foto ofsetu, pakartojant trečiąją (Sakalas, 1935 m.) laidą. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Čikagoje, 1954 metais. Visi numeruoti egzemplioriai skiriamie šios knygos pnumeratoriams. Leidėjo adresas: 812 W. 33rd St., Chicago 8, Ill.

NEW YORKO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. F. M. BINTAKIS
16 Linden Street
Valandos: Kasdien nuo 11 iki 1 ir nuo 6 iki 8
Sėtdieniais nuo 11 iki 2.
Sėkmadien. pagal susitarimą

VINCAS KANAUKA, M. D.
284 Eastern Parkway
Valandos: PAGAL SUSITARIMĄ
Skėmbinti nuo 6 iki 8 v.v.
Sėtdieniais nuo 9 iki 11 val. ryto.

JOSEPH SAMOSTIE, M. D.
Bucys Berlino universiteto klinikų prof. asistentas
Vyrų ir moterų aštrios ir lėtinės ligos.
RENTGENAS - ELEKTROTHERPIA
Nuo 10 val. ryto iki 6 v. p.p. Čia pat moterų ligų gydytojas
Priėmimo val. antr., treč. ir penkt. nuo 10 v. r. iki 6:30 v. v.
220 EAST 12th ST., NEW YORK 3, N. Y.
(Tarp 2nd ir 3rd Ave.) Tel. AL 4-4437

JOHN DERUHA, M. D.

Odos niežėjimas ir išbėrimai, Tulišės ligos. Galvos skaudėjimas, nemigas, jausmų komplikacijos, jautrumas, širdies ir skilvio ligos.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9, 128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Vilų Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažuoti iš visu. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

DULKIŲ SIURBLYS

namų švarai palaikyti būtinas.
Zinomas "ELECTROLUX" siurblys (vacuum cleaner) ir vaškavimo mašinėlės jums namuose parodys fabriko atstovas

Julius T. Jacyna.

Rašykite: 328 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.
Tel. MU 4-3171, namų EV 7-0463.
Kainos nuo 25 dol.

Taip pat parduoda "FLAVORSEAL" firmos Stainless Steel puodus virti be vandens.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARSVA

231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS
Telefona, EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Kopyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS, ALB. BALTRONAS-BALTON,
Direktorius Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. S1-28 2-5043 NOTARY PUBLIC

SHALINS FUNERAL HOME

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuvėms

AUGUST P. GUSTAS, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVENUE, BROOKLYN, N. Y.
(KOPLYCIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)
EVergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME

635 NORTH WOOD AVENUE, LINDEN, NEW JERSEY
Telephone Linden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius
Telefona, S1-28 2-4409
410 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.

Estate of A. J. VALANTIEJUS

V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 - 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEWton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

M. and Z AUTO COLLISION WORKS

I. MALDUTIS ir Z. ZALIAUSKAS
Lietuvių specialistų auto taisyimo dirbtuvė
937 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.
(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.)
Tel. EV 8 9794
Namų telefonai: HY 7-3247 ir GL 8-8659

KURIUO KELIU PASUKS VASARIO 16 GIMNAZIJA?

KAROLIS DRUNGA

Sausio mėn. viduryje PLB Vokietijos krašto valdyba rutininės posėdžių sesijos metu priėmė lietuvių gimnazijos Vokietijoje statutą. Tuo būdu buvo padėtas reikalingas pagrindas formaliam gimnazijos gyvenimo ir organizacijos tvarkymui bei vedimui. Teko patirti, kad kitos artimiausios sesijos metu, vasario mėn. viduryje, numatomi jau ir konkretūs, nauji statutu paremti, sprendimai. Sprendimai, kurie, be abejojimo, prisidės prie tolimesnio gimnazijos visuomeninio veido ryškimo ir gimnazijos, kaip lietuviškos švietimo institucijos, dar glaudesnio susiejimo su lietuviška visuomene laisvajame pasaulyje.

Jei šios žinios pastvirtins ir už gimnazijos likimą formaliai atsakingi organai bei asmenys rengsis priimti nutarimus, sprendžiančius gimnazijos veidą ir dvasią, bus atėjęs momentas, kada visiems laisvojo pasaulio lietuviams būtina reikėtų ties vie nintelės lietuviškos gimnazijos laisvėje reikšiniu giliau susimąstyti. Jei gi tai dėl išsi blaškymo kasdienybėje nebūtų įmanoma ar neįdomiau visų laisvėje gyvenančių lietuvių, tai nuo pareigos neužmiršti lietuviškos gimnazijos problemos tikrai negali atsisakyti tie, kurie iki šiol savo vienos ar kitos rūšies įnašu sudarė gimnazijai sąlygas tapti gyvu kūdikiu.

Apmąstydami tą kelią, kurį gimnazija yra nužingsniavusi, persikeldama iš šiaurinės Vokietijos barakų į savo dabartinius rūmus ir tapdama viso laisvojo pasaulio lietuvių aktyvaus susidomėjimo objektu, mes, vargu, ar galėsime pakengti, kad tik lietuviškos vienybės ir vieningos paramos dėka tai galėjo įvykti. Zinoma, aktyviai ir tiesioginiai gimnazijos iš nieko sukursime dalyvavusių asmenų, ypač Prano Zundės, nuopelnai, kad gimnazija šiandien yra tuo, kuo ji yra, negali būti užmiršti. Tačiau, tur būt, gimnazijos sukūrimo individualiniai "kal tininkai" bus pirmieji, kurie galėtų tvirtinti, kad be placios lietuviškos visuomenės paramos ir didžiausios individualinės pastangos būtų likusios be vaisių. Vieninga ir plati lietuviškos visuomenės moralinė bei materialinė parama, suportuota su tiesioginiais ir formaliais gimnazijai vadovaujančių esmenų energija bei sumanumu, neišvengiamai ir ateityje liks vienintelis kelias gimnazijai tobulėti ir klestėti.

Kad šios dvi prielaidos tikrai egzistuoti ir būtų pliniai patenkintos, galutina atsakomybė tenka PLB Vokietijos krašto valdybai, kaip formaliai aukščiausiai gimnazijos reikalų sprendėjai. Jos rankose glūdi priemonės gimnazijai galimai glaudesni ir su galimai platesniais lietuviškais sluogsniais ryšį išlaikyti. Tik nuo Vokietijos krašto valdybos laikysenos priklausys, ar gimnazija savo vadovybės personaline sudėtimi ir gimnazijos gyvenančia dvasia galės būti visos visuomenės laikoma lietuviškos tautinės kultūros ir švietimo institucija. Tik jei lietuviškoje visuomenėje ir visi jos sluogsniai Vasario 16-tosios gimnazijai be ypatingų rezervų minėtos institucijos ypatybės pripažins, galima, jei ir negarantuoti, tai labai rimtai tikėti, kad gimnazijos išlaikymas ir toliau liks visų lietuvių rūpesčiu.

Kad gimnazija taptų ir liktų galimai platesnius lietuviškus sluogsnis patenkinančia institucija, ypatingos svarbos tenka skirti jos tiesioginės

vadovybės sąstatui. Šiuo metu direktoriumi yra dr. V. Liderskis, o vice direktoriaus pareigas laikinai eina kunigas dr. Gronis. Nerodant ir neturint jokie noro mėginti neigti šių dviejų gimnazijai vadovaujančių pareigūnų profesines kvalifikacijas, vis dėlto, neišvengiamai kyla klausimas, ar lietuviškoji visuomenė Vasario 16-tosios gimnazijos pavidale nosi susilaukti religiniai-pasaulėžiūrinės mokyklos, ar tautinės švietimo institucijos, savo rėmuose įsteigiančios sutalpinti respektą visoms lietuviškoms religijoms bei pasaulėžiūroms? Jei visuomenė pageidautų religiniai-pasaulėžiūrinės gimnazijos, dabartinė gimnazijos vadovybė nesudarytų jokios problemos. Tačiau, vargu, ar galima manyti, kad iki šiol gimnazijai plaukusi parama tokio pobūdžio gimnazijai galvoje turėjo. Dėliau susipažinus su gimnazijos rėmėjų bei atitinkamų būrelių sąrašais, tenka suabejoti, kad vienspalvis gimnazijos vadovybės sąstatas įstengtų įganingai patenkinti labai žymios gimnazijos rėmėjų dalies pageidavimus.

Ypatingai negerai yra, kad gimnazijos direktoriaus dr. V. Liderskio asmenyje yra susidariusi, taip saktant, personalinė unija tarp Vasario 16 gimnazijos ir Vilko. Dr. Liderskis atstovaudamas Vilke jau esniai murusį "Vienybės Sąjūdį", atlieka Vilke tylaus preš Krupavičiaus ginklanešio vaidmenį. Tai yra labai prasta rekomendacija gimnazijos direktoriaus postui užimti. Ypač, gimnazijos, kuri gali gyventi ir laikytis tik tautiniu solidarumu. Prel. Krupavičiaus ilgametė lietuviškos politinės vienybės atžvilgiu destruktivi laikysena ir nacionalinio masto bei politinio formato jo asmenyje trūkumas išaugino tuos vaisius, kad jis, kaip Vilko pirmininkas, lemiamai prisidėjo prie lietuviškos politinės vienybės suskaldymo. Negali būti jokių abejonių, kad per prel. Krupavičiaus politinį ad jutantą dr. Liderskį prgaistintą dr. Liderskį prgaistintą ga Vilko dvasia bus persodinta ir tame lietuviškos kultūros ugdymo forume dar viena vienybės iliuzija bus sužalota.

Niekas, kas linki gimnazijai gero, negali norėti bei reikalau ti, kad gimnazija totalinai "užvaldytų" kuri viena pusė. Tai būtų jos žlugimas. Gimnazija gyvuos ir klestės, eji jos vadovybės ir mokytojų personale ir pačios įstaigos dvasioje atsispindės tautinės vienybės ir solidarumo nuosirdžios intencijos. Gimnazi-

jos priežiūros ir globos organai neturėtų šios sąlygos užmiršti. Iki šiol buvo gerokai primiršta. Gimnazijai vadovaujantio personalo religinis, pasaulėžiūrinis bei politinis įvairiaspalviškumas nieko nenuskriaus. Priešingai, jis tik sutvirtins gimnazijos pamatus, primindamas visiems protingiems žmonėms, kad vienintelė lietuviška gimnazija laisvame pasaulyje šiandien yra visų lietuvių lietuvių bendras kultūrinis turtas.

Busisi pariežietė artistė Daniell Ghani, "prancūzų Marilyn Monroe", užvedė divoro bylą prieš savo vyrą, turtingą iranietį Los Angeles.

NAUJA VALDYBA

New Yorko studentų skautų Korp. Vytis perėitą savaitę išsitrinko naują skajriaus valdybą: pirm. R. Silbajoris, vicepirm. ir junjorių tėvūnas—Ed. Kaminskas, sekretorius—Vyt. Sventoraitis ir išdinininkas Alg. Silbajoris. Garbės gnyėju išrinktas dr. H. Lukaševičius.

LIETUVIAI ADVOKATAI

- ST. BREDIS, JR.
37 Sheridan Avenue,
Brooklyn 8, N. Y.
AP 7-7083
- KESTUTIS W. MICHELSON
111-15 JAMAICA AVENUE
RICHMOND HILL 18, N. Y.
Virginia 7-4111
- CLEMENT A. VOKET
(Vokietaitis)
41-40 74th Street,
JACKSON HEIGHTS 73, N
NEWton 9-6620
- ALFRED J. WENTZ
225 S. 4th Street,
BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 7-8067

Namų pardavimui

NAMŲ SAVININKAMS: Turime šimtus nuomininkų, kuriems greitai reikia buto. Brooklyne arba Queens County. Mes galime jūsų butą išnuomoti tokiam nuomininkui, kuris jums patinka. Butas gali būti su arba be centralinio šildymo. Patys nuomininkai išdekoruos visą butą. Už visą šį patarnavimą savininkui nieko nereikia mokėti. Jeigu turite arba netrukus turėsite tuščią butą, tuojau skambinkite mums telefonu: Virginia 9-842.

APDRAUDA - INSURANCE

Mūsų apdraudos ekspertai tinkamai sutvarko ir parūpina visokią apdraudą namams, biznams, automobiliams, baldams ir Life insurance. Bet kurios apdraudos reikalui, prašome kreiptis mūsų įstaigon.

ORMAN & MICHELSON

111-15 Jamaica Avenue
Richmond Hill, N. Y.
Virginia 9-0842
arba Virginia 7-4111
Valandos: Kasdien iki 8 val.

JOIN OUR NEW CHRISTMAS CLUB NOW
Latest Quarterly Interest — Dividend
On Regular Savings Accounts
on sums from \$25. to \$10,000.
2 1/2% Per Year
Plus Extra 1/4% Per Year
Deposits made on or before the 10th business day of January, April, July and October and the 3rd business day of all other months draw interest from the first of such months left to the end of the quarterly dividend period.

THE Kings County SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Member Federal Deposit Insurance Corporation

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR
Kazys ir Alvinai Buividai
Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausias rūšies maistas, įvairiausi gėrimai.
DU ORKESTRAL "FLOOR SHOW" IR SOKIAI
Vakarais muzika prie baro.
80 ST. MARKS PLACE, NEW YORK, N. Y.
(8th St. ir 1st Avenue) GRamercy 7-9765

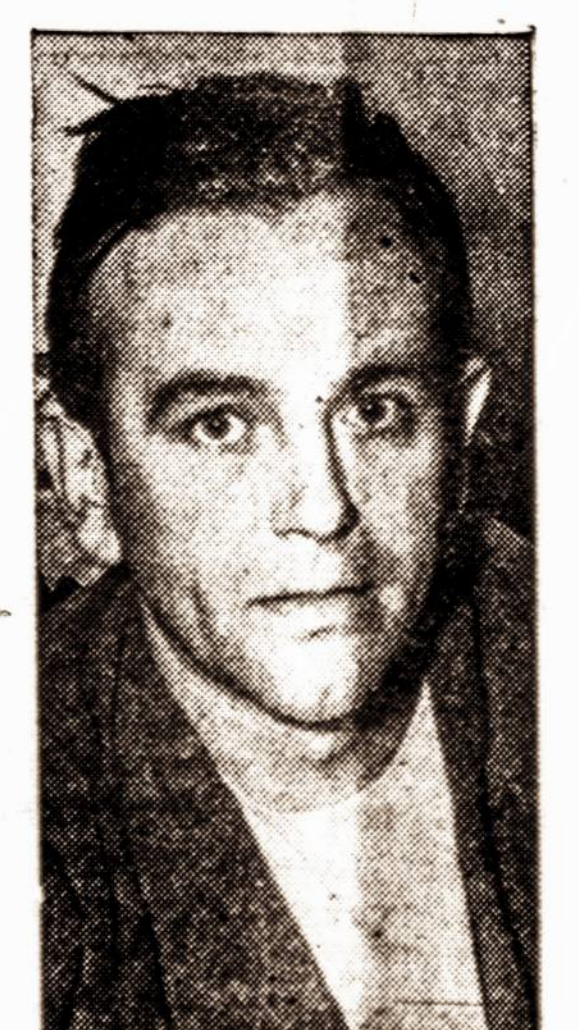
JUOZAS GRABAU
Licensed
REAL ESTATE BROKER
Patyręs nekilnojamo turto pirkimo pardavimo tarpininkas. Namų pirkimo ar pardavimo atveju patartina kreiptis į savo tautietį. Būsite patenkinti sąžininga ir rūpestinga paslauga.
227 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y.
STag 2-7524

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA
V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilimams. Visus užsakymus mes išpildome kuo geriausiai.
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams.
Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefona EV 7-2043

NORITE GEROS — MENISKOS FOTOGRAFIJOS:
PORTRETO, SEIMOS, VAIKU.
Ivairių progų nuotraukų?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAZELIS,
baiges New York Institute of Photography,
422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.
skambinti tel. HY 7-4677

GRAND PARADISE
Ką nerengtumėte — koncerta, vestuves, šokius, ar prakalbas — Grand Paradise gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.
Reikalų Vedėjas
I. WEINSTEIN
320 GRAND ST. BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 7-1123

Nicholaus Almassy, buvęs načių lakūnas, šiomis dienomis mėgino "zuikui" patekti į Jungtines Valstybes. Dabar jis New Yorke laukia imigracijos įstaigos sprendimo.

Das mus

New Yorkas ir Apylinkė

Juozas Ginkus praneša, kad šiuo seštadieniu pradėdant, jo vadovaujama radijo programa, leidžiama iš WWRL stoties, bus girdima seštadienis, 1 valandą ir 30 minučių po pietų.

V. Sidzikauskas praėitą penktadienį Baltic Freedom House skaite įdomią paskaitą apie tarptautinę padėtį. Po paskaitos buvo vaišės, kurias paruošė Aldona Kačanauskienė.

V. Zukauskas, žinomas mūsų aktorius — humoristas, pakviestas dalyvauti Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjime, ruošiamame vasario 13 d. Wilkes Barre, Pa. Ten kalbės ir buvęs gubernatorius Fine.

Pranė Lapienė, mūsų bendradarbė, siunčia linkėjimus iš Long Beach, California, kur ji gyvena nuo sausio 12 dienos.

Dr. K. Martusevičienė, neseniai su vyru, dr. A. Martusevičium ir šeima persikėlus į Cleveland, Ohio, buvo atvykusi į vienybės koncertą. Viešnia buvo apstipususi pas Sodaičius Brooklynė.

Adv. J. Virbalis su broliu Juozu buvo atvykę iš Plymouth, Pa. ir dalyvavo Vienybės koncerte.

Alice Blake ir Tesė Podziuvienė, Vienybės skaitytojos, automobiliu išvyko į Miami, Florida, kur jos žada būti apie 3 savaites. Kartu išvyko ir Podziuvienės sūnus.

V. Tamulaitis, A. Ambrozaitis, Vl. Lukšis ir V. Žiogas, pirmieji du iš Wilkes Barre, antrieji du iš Easton, Pa., buvo atvykę į Vienybės koncertą.

Prof. D. Krivickas, šį seštadienį, vasario 5 d. 7 v. v. Balltic Freedom House, New York, skaitys paskaitą: Lietuvos valstybės tarptautinis atstovavimas. Ruošia Lietuvos Resiztencinės Santarvės skyrius.

Jonas Vaišys, A. Lukšys, St. Vaškeiis, G. Civiėnė, J. Zemaitis su žmona, p-nia I. Wood ir kiti buvo atvykę iš Amsterdam, N. Y. dalyvauti praėitą sekmadienį įvykusiame Vienybės koncerte.

Julius Paknys, žinomas biznieriis iš Kearny, N. J., šiomis dienomis su žmona išvyko į Floridą žiemos atostogoms.

Antanas Kaniušis, Juozas Bakuckas, Juozas Jakimavičius ir kiti philadelphiečiai buvo pastebėti praėitą sekmadienį įvykusio Vienybės koncerto publikos dalyvių tarpe.

Juozo Sagevičiaus mirties metinėms paminėti, vasario 19 d. 9.30 v. ryte Angelų Karalienės bažnyčioje bus atnaujami mišios.

Jokūbas J. Stukas, žinomas radijo programų vedėjas, praėitą sekmadienį su motina išvyko į Floridą atostogoms.

Jonas Bilėnas baigė studijas (cum laude) New York City College, gavo inžinieriaus laipsnį ir pradėjo dirbti vienoje inžinerijos kompanijoje New Yorke. Bilėnas yra veiklus lietuvių ir amerikiečių organizacijų narys.

Kun. dr. S. Valiūšaitis Vasario 16 proga kalbės per Juozo Ginkaus radiją.

Rita Alvina Šimėnaitė, antroji Jono ir Paulinos Šimėnų dvygnukė, vasario 19 d. 3.30 p. p. Immaculate Heart of Mary bažnyčioje, Scarsdale, N. Y. susituokia su John Gordon Dorrance.

Johana Mosechuk, vienybiete, žinoma biznieriė New York, praėitą sekmadienį su vyru išvyko į Floridą žiemos atostogoms.

VIENYBĖS KONCERTUI PRAĖJUS

E. CEKIENĖ

Visus metus lietuvių visuomenės lauktas, seniausio lietuvių laikraščio Vienybės tradicinis metinis koncertas, galiausiai praėjo.

Jis įvyko, kaip ir kasmet, jaukioje, turtingoje ir puošnioje Webster Hall, praėitą sekmadienį.

Koncertą atidarė jautriais žodžiais prabildamas ir švelniausiu jėmdu įterpdamas, Vienybės redaktorius J. Tysliava. Jis drage su visais koncerto dalyviais nuofirdžiai pasidžiaugė, kad lietuviškos spaudos nepaprastą svarbą tremties gyvenime lygiai supranta ir įvertina, jo paties žodžiais tariant, "senieji ir naujieji" amerikiečiai, nes abiejų atsilankė pilnutė salė. Ne tik iš New Yorko, bet ir iš tolimiausių vietų.

Sįkart Vienybės koncertas buvo ypatingai skirtingas iš kitų, nes jo programoj nedalyvavo nė viena moteris. Tačiau ir vyrai, nors savo išorės išvaizda ir nežavėjo publikos, kaip kad žavėtų moteris, bet meniškai atliktą programą nu teikė klausytojus svajingai, protarpiais ilgesingai perkėlė mintis į savąjį kraštą ir vėl sugrąžino linksmą nuotaiką.

Koncertą pradėjo Bostono lietuvių vyrų choras, diriguojamas muz. Gaidelio, pradedant "Daina daina" J. Gaidelio ir pirmą dalį baigdamas "O kad išaštų" J. Zilevičiaus. Klekveną dainą lydėjo entuziastiški publikos aploclisimentai.

Toliau gausiais plojimais buvo sutiktas S. Liepas, akompanuojant A. Mrozinskiui. Iš pirmos dalies labiausiai publiką susižavėjo "Ilgesiu" J. Strolicio ir "Laisvųjų daina" V. Jakubėno. Nesibaigiant plojimams, buvo pakartotiniai iskviestas į sceną.

Taip pat su dideliu entuziazmu buvo sutiktas ir Trio, sudidedas iš Theodore Katz — smulkininko, Edward Vito — arfics ir Harold Freeman — klarneto. Šis, nors ir iš sveitimaudžių susidedas, trio atliko komp. Banaicio "Lietuvos idilijas" ir savo švelnia, malone bei meniškai atlikta, muzika priverė klausytojus giliau susikaupti, grįžti mintimis į gimtojo krašto žalias pievas ir sodybas.

Po pertraukos gyvai ir linksmai publiką nutelkė visiems gerai pažįstamas ir mėgtamas aktorius V. Zukauskas.

Baigiant, tenka pažymėti, jog komp. prof. J. Zilevičiaus nuomone, choras yra nepaprastai drausmingas, išlavinatas, dainos parinktos atitinkancios laiko dvasią ir puikiai išpildytos, sumaniai bei melistriškai dirguojant muz. J. Gaideliui.

Turint galvoj, jog visi choristai yra neprofesionalai, choras atliko savo užduotį be priekailsto.

Sol. S. Liepas, baritonas, išpildė savo partiją kruopščiai pasiruošęs, su giliu įsijautimu, nuotaikingumu ir smulkmieniškai išpildydamas.

Trio — visi trys profesionali muzikai — savo pasirinktus kūrinius išpildė puikiai.

Aplamai, koncertas, kaip visi Vienybės koncertai, buvo aukšto meninio lygio ir gerai nutelkė publiką, duodamas progos keletą valandų praleisti jaukioje nuotaikoj savųjų tarpe.

Susirinkimas įvyks Petro Montvilos name — 251. Etna Street.

SKAUTAI PER RADIJĄ

New Yorko skautai vasario 11 d. per J. Ginkaus radijo valandėlę atliks R. Kisieliaus parausotą montažą Lietuvos nepriklausomybės šventės proga. Ta proga žodį tars dr. H. Lukatevičius.

vo sutiktas S. Liepas, akompanuojant A. Mrozinskiui. Iš pirmos dalies labiausiai publiką susižavėjo "Ilgesiu" J. Strolicio ir "Laisvųjų daina" V. Jakubėno. Nesibaigiant plojimams, buvo pakartotiniai iskviestas į sceną.

Taip pat su dideliu entuziazmu buvo sutiktas ir Trio, sudidedas iš Theodore Katz — smulkininko, Edward Vito — arfics ir Harold Freeman — klarneto. Šis, nors ir iš sveitimaudžių susidedas, trio atliko komp. Banaicio "Lietuvos idilijas" ir savo švelnia, malone bei meniškai atlikta, muzika priverė klausytojus giliau susikaupti, grįžti mintimis į gimtojo krašto žalias pievas ir sodybas.

Po pertraukos gyvai ir linksmai publiką nutelkė visiems gerai pažįstamas ir mėgtamas aktorius V. Zukauskas.

Baigiant, tenka pažymėti, jog komp. prof. J. Zilevičiaus nuomone, choras yra nepaprastai drausmingas, išlavinatas, dainos parinktos atitinkancios laiko dvasią ir puikiai išpildytos, sumaniai bei melistriškai dirguojant muz. J. Gaideliui.

Turint galvoj, jog visi choristai yra neprofesionalai, choras atliko savo užduotį be priekailsto.

Sol. S. Liepas, baritonas, išpildė savo partiją kruopščiai pasiruošęs, su giliu įsijautimu, nuotaikingumu ir smulkmieniškai išpildydamas.

Trio — visi trys profesionali muzikai — savo pasirinktus kūrinius išpildė puikiai.

Aplamai, koncertas, kaip visi Vienybės koncertai, buvo aukšto meninio lygio ir gerai nutelkė publiką, duodamas progos keletą valandų praleisti jaukioje nuotaikoj savųjų tarpe.

Susirinkimas įvyks Petro Montvilos name — 251. Etna Street.

SKAUTAI PER RADIJĄ

New Yorko skautai vasario 11 d. per J. Ginkaus radijo valandėlę atliks R. Kisieliaus parausotą montažą Lietuvos nepriklausomybės šventės proga. Ta proga žodį tars dr. H. Lukatevičius.

BALTŲ STUDENTŲ SUVAZIAVIMAS

Vasario 5 d., New Yorke įvyksta Baltų Studentų Federacijos Europos Komiteto vicepirmininkas. Po oficialios dalies ir darbo posėdžių įvyks meno vakaras, išpildomas pačių studentų įgomis, po kurio seks šokiai su užkandžiais. Oficialūs posėdžiai prasidės 1 val. po pietų, Estų Namuose, 233 East 34th Street, New York City. Iš toliau atvykę studentai bus aprūpinti nakvynėmis, taip kaip ir per reguliarius Lietuvos Studentų Sąjungos visuotinius suvažiavimus. Visi studentai kviečiami kuo gausiausiai dalyvauti. Tai nepraleistina proga susipažinti su mūsų Pabaltijoj kaimeynais, tuo pačiu metu kellant ir garsinant Lietuvos vardą sveitimaudžių tarpe.

Marija Ingelevičiūtė

Paslaptingai nužudyto Serge Rubinsteino tarnai, James Moss (kairėje) ir William Morter, išeina ir policijos stoties New York, kur jie buvo smulkiai apklausinti.

VISI Į JAUNIMO VAKARĄ

Šį sekmadienį New Yorko skautės ir skautai ir skautų tėvų komitetas kviečia New Yorko visuomenę gausiai atsilankyti į jų rengiamą jaunimo vakarą (žiur. skelbimą). Vakarą pelnas skiriamas mūsų savos lietuviškos stovyklės išsigijimui, tad verta šį prasmingą siekimą paremti.

"Buhalterijos klaidoj" dalyvauja šie artistai: A. Bichnevičiūtė, Gr. Frankaitė, D. Stasiukynaitė, D. Gasiūnas, R. Kezys, J. Pupius ir J. Ulėnas. Veikalas paduoja finansiniai pasiturintieji, bet dvasiškai skurdžio Lietuvos, valdininko gyvenimą, kuris viską (net ir dukters sužadėtuves) apskaičiuoja pagal buhalterijos dėsnius. Tačiau veikalo galė paaiškėja, kad buhalterija

Kovo 5-6 d., New Yorko nuomos Rytų sporto apygardos stalo teniso žaidynės. Jose galės dalyvauti visi rytų apygardai priklausą stalo tenisininkai, laiku užsiregistravę apygardoje.

Krepšinio vienėtu registracija galima iki vasario 8 d. ir stalo teniso iki kovo 3 d.

Registruojamasi pas apygardos vadovą Al. Vakselį, 35-09 88th St., Woodhaven, N. Y. arba pas sekretorių Ant. Bagdžiūną, 188 Logan St., Brooklyn 8, N. Y.

J. Vilpišauskas

Sachmatų sporto vadovas

PARDUODAMA: 2-ju šeimų namas su apšildymu Woodhame. Pirkėjui 6-ju kambarių butas. Vieta garažui.

3-ju šeimų namas su apšildymu Flushinge. 3 garažai. Didelis sklypas bei sodas, 175x100 Pirkėjui 5 kambarių butas.

4-ju šeimų mūrinis namas Williamsburghe. Pirkėjui puošnus 5-ju kambarių butas. Kalna tik \$9500.

Kreiptis Juozas Grabau, 227 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Tel. STagg 2-7524. Ten pat pildoma Income Tax, Federaliniai ir Steito.

Didelis Užgavėnių Balius

NEW YORKO SKAUTŲ VIETININKIJA

VASARIO 6 d. jaukiai išpuostoje Apreiškimo par. salėje rengia

LINKSMĄ JAUNIMO VAKARĄ

Programoje:
1. Trumpa akademiija paminėti N. Y. Sk. Vyčių Dr-ves penkių metų įskūrimo jubilėjų,
2. V. Alanto 3-ju veiksmų komediija "Buhalterijos klaidoj". Režisuoja akt. V. Kildolis. Dekoracijas piešia ir paruošia A. Eidukevičius, P. Petraitis ir R. Kisielius. Vaidina N. Y. Skautų Dramos Sekcija.
3. Šokiai iki pirmos val., grojant Joe Thomas orkestru.
Veiks namuose gamintų valgių bufetas su gėrimais. Sckijų metu įvykis konkursai. Pradžia 5 val. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

Įėjimas: Suaugusiems \$1.50. Studentams. \$1.00 Jaunimui iki 14 m. 50c. uniformuotiems skautams nemokamai.

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS

SALĖ SEIMYNNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9737

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

PASKELBIMO 37 METŲ SUKAKTIES

MINĖJIMAS

Sekmadienį, vasario 13 d., 3,30 v. p. p.

WEBSTER HALL,
119 E. 11th St., NEW YORK, N. Y.

Kalbės prof. J. KAMINSKAS,

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo Akto signataras ir

Kongresmanas T. J. DODD iš Conn.

buv. Kersteno Komiteto narys.

Dainuos M. Liuberskio vadovaujamas Angelų Karalienės parapijos choras,

J. Stankūno vadovaujamas Operetės choras ir A. Vismino vadovaujamas Atsimainymo parapijos choras.

Solo dainuos žinoma dainininkė kontraltas o

LILIA MICKEVIČIŪTĖ

Bus tik lietuviški šokiai, kuriems gros

JOE THOMAS Orkestras.
IŽANGA \$2.00 ir \$1.00.
NEW YORKO LIETUVIŲ TARYBA.

Didelis Užgavėnių Balius

GRAND PARADISE SALESE
320 Grand St., Brooklyn, N. Y.

1955 m. VASARIO 21 d. FIRMADIENI, 8:30 VAL. VAKARE
(GEORGE WASHINGTON GIMIMO DIENOS ISVAKARESE
GROS JOE THOMAS ORKESTRAS
Prašome sekti tolimesnius skelbimus

ruošia ŠVIESOS SAMB. N. Y. SKYRIUS